

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL RHONDDA CYNON TAF

DOGFEN POLISI A GWEITHDREFNAU CORFFORAETHOL

MEWN PERTHYNAS Â

DEDDF RHEOLEIDDIO PWERAU YMCHWILIO (RIPA) 2000

Christopher B Jones
Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethol,
Y Pafiliynau,
Parc Hen Lofa'r Cambrian,
Cwm Clydach
Tonypandy

Mabwysiadwyd y fersiwn yma ar: 16 Hydref 2018

Diwygiwyd: Mehefin 2005, Medi 2006, Mai 2007, Mai 2010,
Rhagfyr 2010, Chwefror 2013, Awst 2014, Mehefin 2015 a
Hydref 2018

CYNNWYS

	Tudalen
A Cyflwyniad a Phrif Negeseuon	3
B Datganiad Polisi'r Cyngor	4
C Dyddiad Gweithredu a Chyfrifoldebau Swyddogion Awdurdodedig	4
CH Gwybodaeth Gyffredinol am RIPA ('Y Ddeddf')	5
D Cwmpas RIPA a'i Heithriadau	7
DD Enghreifftiau o wahanol fathau o Wyliadwriaeth	7
E Gweithgarwch a Defnyddio Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol (CHIS)	12
F Gweithgarwch Cudd Ar-lein	17
FF Gweithdrefnau Awdurdodi	18
G Gweithio gyda neu drwy Asiantaethau Eraill	29
NG Rheoli Cofnodion	30
H Goruchwyllo Arfer Swyddogaethau	32
I Sylwadau i Gloi	33
Atodiad 1 – Rhestr o Swyddi Swyddogion Awdurdodi	34
Atodiad 2 – Siart Lif RIPA (Saesneg yn unig)	36
Atodiad 3 – Enghreifftiau Penodol o Godau Ymarfer	37
Atodiad 4 – Ffurflenni 'A' RIPA: Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig	45
Atodiad 5 – Ffurflenni 'B' RIPA: Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol (CHIS)	63
Atodiad 6 – Ffurflenni Cymeradwyaeth Farnwrol (Saesneg yn unig)	85

Nodwch:

Mae Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 ('RIPA') yn cyfeirio at 'Swyddogion Dynodedig'. Er hwylustod a rhoi'r Ddeddf ar waith yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, mae'r Ddogfen Polisi a Gweithdrefnau Corfforaethol yma yn cyfeirio at 'Swyddogion Awdurdodi'.

Diolchiadau: Mae'r Cyngor yn ddiolchgar iawn i Gyngor Dinas Birmingham am ei gyfraniad a'i gymorth wrth lunio'r Ddogfen Polisi a Gweithdrefnau Corfforaethol yma.

A. Cyflwyniad a Phrif Negeseuon

1. Mae'r Ddogfen Polisi a Gweithdrefnau Corfforaethol yma yn seiliedig ar ofynion Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 ('Y Ddeddf') a Chod Ymarfer y Swyddfa Gartref ar "Gwyliadwriaeth Gudd ac Ymyrraeth ag Eiddo" a "Ffynonellau Cuddwybodaeth Ddynol" (CHIS). Mae'r Cyngor yn gyfrifol am sicrhau bod gweithdrefnau'r Ddeddf yn cael eu gwella'n barhaus.
2. Mae'r Awdurdod Lleol yma yn gweithredu yn unol â gofynion y Ddeddf a Chodau Ymarfer perthnasol y Swyddfa Gartref. Dylai unrhyw Swyddog sy'n ansicr ynghylch unrhyw agwedd ar y Ddogfen yma gysylltu â'r Uwch Swyddog Cyfrifol, sef Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethol ('yr Uwch Swyddog Cyfrifol') am gyngor a chymorth, a hynny cyn gynted ag y bo modd. Bydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn trefnu bod Swyddogion Awdurdodi perthnasol ac uwch reolwyr eraill yn derbyn hyfforddiant ac yn cael cyfleoedd datblygu priodol.
3. Mae modd defnyddio'r Codau Ymarfer yn dystiolaeth yn y llys. Rhaid i'r llys ystyried darpariaethau'r codau, os ydyn nhw'n berthnasol.
4. Bydd copïau o'r Ddogfen yma a'r Ffurflenni perthnasol ar gael i'r staff ar eu Mewnrwyd.
5. Bydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn cynnal ac yn gwirio Cofrestr Gorfforaethol yr holl awdurdodiadau dan y Ddeddf. Fodd bynnag, cyfrifoldeb y Swyddog Awdurdodi perthnasol yw sicrhau bod yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn derbyn copi o'r Ffurflenni perthnasol cyn gynted ag sy'n ymarferol.
6. Mae'r Ddeddf a'r Ddogfen yma yn bwysig er mwyn gweithredu a chynnal swyddogaethau gwyliadwriaeth gudd a Ffynonellau Cuddwybodaeth Ddynol y Cyngor mewn modd effeithiol ac effeithlon. I'r perwyl hwn, bydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol ac aelodau etholedig yn adolygu'r Ddogfen yma'n barhaus. Dylai Swyddogion Awdurdodi awgrymu unrhyw welliannau i'r Ddogfen hon i'r Uwch Swyddog Cyfrifol cyn gynted â phosibl.
7. O ran monitro negeseuon e-bost a defnyddio'r rhyngwrwyd, mae'n bwysig cydnabod bod y Ddeddf yn gorgyffwrdd ac yn rhannu nodweddion â pholisïau a chanllawiau e-bost a rhyngwrwyd y Cyngor, Rheoliadau Telathrebu (Arfer Busnes Cyfreithlon) (Ymyrryd â Chyfathrebu) 2000, Deddf Diogelu Data 2018, Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data 2018 ac unrhyw Godau Ymarfer cysylltiedig. Dylai Ffurflenni RIPA gael eu defnyddio pan fo'n berthnasol a byddan nhw dim ond yn berthnasol pan fo'r meini prawf sydd wedi'u rhestru ar y Ffurflenni wedi'u bodloni'n gyflawn.
8. Os ydych chi'n ansicr ynghylch y Ddeddf, y Ddogfen yma neu'r darpariaethau deddfwriaethol perthnasol, cysylltwch â'r Uwch Swyddog Cyfrifol cyn gynted â phosibl.

B. Datganiad Polisi'r Cyngor

1. Mae'r Cyngor yn cymryd ei gyfrifoldebau statudol o ddifrif a bydd yn gweithredu bob amser yn unol â'r gyfraith ac yn cymryd camau angenrheidiol a chymesur wrth fynd i'r afael â'r mathau hyn o faterion. Yn hynny o beth, mae'r Uwch Swyddog Cyfrifol wedi'i awdurdodi'n briodol gan y Cyngor i ddiweddarau'r Ddogfen yma ac i ddiwygio, dileu, ychwanegu neu amnewid darpariaethau perthnasol, yn ôl yr angen. Er mwyn gweithredu a gweinyddu'r polisi yma yn effeithiol, mae'r Uwch Swyddog Cyfrifol hefyd wedi'i awdurdodi i ychwanegu neu amnewid Swyddogion awdurdodedig at ddibenion cyflawni swyddogaethau'r Ddeddf.
2. Bydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol, sy'n aelod o'r Uwch Garfan Rheoli, yn goruchwyllo defnydd y Cyngor o'r Ddeddf.

C. Dyddiad Gweithredu a Chyfrifoldebau Swyddogion Awdurdodi

1. Bydd y Polisi Corfforaethol, y Gweithdrefnau a'r Ffurflenni sydd yn rhan o'r Ddogfen yma'n weithredol o'r dyddiad y mae'r Cyngor yn eu mabwysiadu. Cyn hynny, dyma annog adrannau i ddechrau defnyddio'r Ffurflenni. Ar ôl eu mabwysiadu, ni chaniateir defnyddio unrhyw Ffurflenni eraill. Bydd unrhyw awdurdodiadau drwy ddefnyddio ffurflenni eraill yn ddi-rym oni bai bod yr Uwch Swyddog Cyfrifol wedi eu hawdurdodi. Mae'n hanfodol, felly, bod Prif Swyddogion a Swyddogion Awdurdodi yn eu His-adrannau yn cymryd cyfrifoldeb personol dros weithredu'r Ddogfen yma yn effeithiol ac yn effeithlon.
2. Cyn y dyddiad mabwysiadu, ac ar ôl pob diwygiad i'r Ddogfen yma, mae Prif Swyddogion wedi dynodi Swyddogion Awdurdodi yn yr is-adrannau priodol i weithredu dan y Ddeddf.
3. Bydd Swyddogion Awdurdodi hefyd yn sicrhau bod staff sy'n adrodd iddyn nhw yn dilyn y Ddogfen Polisi a'r Gweithdrefnau Corfforaethol yma a'u bod nhw ddim yn cyflawni unrhyw fath o wylidwriaeth heb gael yr awdurdodiadau perthnasol gyntaf, yn unol â'r Ddogfen yma.
4. Rhaid i Swyddogion Awdurdodi hefyd roi sylw arbennig i faterion lechyd a Diogelwch a fyddai o bosibl yn codi o ganlyniad i unrhyw weithgarwch gwyliadwriaeth arfaethedig. Ddylai Swyddog Awdurdodi ddim cymeradwyo unrhyw Ffurflen RIPA dan unrhyw amgylchiadau oni bai, a hyd nes y bydd yn fodlon bod iechyd a diogelwch gweithwyr/asiantau'r Cyngor yn cael sylw priodol a/neu fod risgiau yn cael eu lleihau, i'r graddau lle y bo hynny'n bosibl a chymesur â'r wylidwriaeth arfaethedig. Os yw Swyddog Awdurdodi yn ansicr ynghylch hyn, dylai ofyn i'w Gyfarwyddwr Gwasanaeth, Swyddog lechyd a Diogelwch y Cyngor a/neu'r Uwch Swyddog Cyfrifol am gyngor ymlaen llaw.
5. Mae Deddf Trefniadau ac Ymchwiliadau Troseddol 1996 yn ei gwneud yn ofynnol i gofnodi a chadw unrhyw ddeunydd a geir yn ystod ymchwiliad a allai fod yn berthnasol i'r ymchwiliad. Rhaid i Swyddogion Awdurdodi sicrhau bod

unrhyw ddeunydd sy'n cael ei gaffael drwy wylidwriaeth gyfeiriedig neu drwy ddefnyddio CHIS yn cael ei gadw a'i waredu mewn modd diogel ac yn unol â gofynion y Ddeddfwriaeth Diogelu Data.

6. Rhaid i Swyddogion Awdurdodi hefyd sicrhau, wrth anfon copïau o unrhyw Ffurflenni at yr Uwch Swyddog Cyfrifol (neu unrhyw awdurdod perthnasol arall), eu bod yn cael eu hanfon mewn amlen wedi'i selio a'u marcio 'Yn Gwbl Breifat a Chyfrinachol'.

CH. Gwybodaeth Gyffredinol am RIPA ('Y Ddeddf')

1. Mae Deddf Hawliau Dynol 1998 (a ddaeth â llawer o Gonfensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol a Rhyddid Sylfaenol 1950 i gyfraith ddomestig y DU) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor Bwrdeistref Sirol, a sefydliadau sy'n gweithio ar ei ran, barchu bywyd preifat a theuluol, cartref a gohebiaeth pob dinesydd, yn unol ag Erthygl 8 o'r Confensiwn Ewropeaidd.
2. Fodd bynnag, doedd y Confensiwn Ewropeaidd ddim wedi gwneud hyn yn hawl absoliwt, ond yn hytrach, hawl amodol. Yn unol â hynny, dan rai amgylchiadau, mae hawl gyda'r Cyngor Bwrdeistref Sirol ymyrryd yn hawl y dinesydd wedi'i nodi uchod, os yw ymyrraeth o'r fath yn:
 - (a) unol â'r gyfraith;
 - (b) angenrheidiol(yn ôl y diffiniad yn y Ddogfen yma); a
 - (c) cymesur(yn ôl y diffiniad yn y Ddogfen yma).
3. Mae'r Ddeddf yn darparu mecanwaith statudol (h.y. 'yn unol â'r gyfraith') ar gyfer awdurdodi gwyliadwriaeth gudd a defnyddio 'ffynhonnell cuddwybodaeth ddynol' ('CHIS') – e.e. asiantau cudd, dan amgylchiadau sy'n debygol o arwain at gaffael gwybodaeth breifat am berson. Mae'n ceisio sicrhau bod unrhyw ymyrraeth â hawl unigolyn dan Erthygl 8 o'r Confensiwn Ewropeaidd yn angenrheidiol ac yn gymesur. Wrth wneud hynny, mae'r Ddeddf yn ceisio sicrhau bod lles y cyhoedd a hawliau dynol unigolion yn gytbwys.
4. Mae'r staff sy'n cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan y Cyngor ac asiantaethau allanol sy'n gweithio i'r Cyngor yn cael eu cynnwys dan y Ddeddf tra maen nhw'n gweithio i'r Cyngor. Rhaid i bob asiantaeth allanol, felly, gydymffurfio â'r Ddeddf a rhaid i'r gwaith y mae asiantaethau yn ei wneud ar ran y Cyngor gael ei awdurdodi'n briodol gan un o Swyddogion Awdurdodi'r Cyngor. Mae'r Swyddogion Awdurdodi wedi'u henwi yn Atodiad 1 i'r Ddogfen yma, ac wedi'u hychwanegu neu'u hamnewid gan yr Uwch Swyddog Cyfrifol.
5. Os dydy'r gweithdrefnau cywir ddim yn cael eu dilyn, mae'n bosibl y byddai'r canlynol yn digwydd: y llys yn gwrthod tystiolaeth, cwyn o gamweinyddu yn cael ei chyflwyno i'r Ombwdsmon, a/neu'r Cyngor yn cael gorchymyn i dalu iawndal. Fyddai hyn ddim yn fuddiol i enw'r Cyngor Bwrdeistref Sirol a heb os, byddai'r wasg a'r cyfryngau yn dangos diddordeb, a hynny am y rhesymau anghywir. Mae'n hanfodol, felly, bod pawb sy'n ymwneud â'r Ddeddf yn cydymffurfio â'r Ddogfen yma ac unrhyw ganllawiau pellach y bydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn eu cyhoeddi o bryd i'w gilydd.

6. Mae siart lif o'r gweithdrefnau i'w dilyn i'w gweld yn Atodiad 2.

D **Cwmpas RIPA a'i Heithriadau**

1. Mae'r Ddeddf yn:

- gofyn bod unrhyw wylidwriaeth gyfeiriedig yn cael ei hawdurdodi ymlaen llaw;
- gwahardd y Cyngor rhag cynnal unrhyw wylidwriaeth ymwithiol;
- gofyn bod gweithgarwch a defnyddio CHIS yn cael eu hawdurdodi;
- gofyn bod mesurau diogelu ar waith ar gyfer gweithgarwch a defnyddio CHIS.

2. Dydy'r Ddeddf ddim yn:

- caniatáu gweithgarwch sydd fel arall yn anghyfreithlon i fod yn gyfreithlon;
- rhagfarnu neu ddiddymu unrhyw bwerau cyfredol sydd ar gael i'r Cyngor i ddod o hyd i wybodaeth drwy unrhyw fodd, sydd ddim yn cynnwys gweithgarwch y mae modd ei awdurdodi dan y Ddeddf yma, er enghraifft, dydy hi ddim yn effeithio ar bwerau cyfredol y Cyngor i gael gwybodaeth gan y DVLA neu'r Gofrestrfa Tir ynghylch perchnogaeth eiddo.
- cymwys mewn perthynas â gweithgarwch gwylidwriaeth gudd sy'n annhebygol o arwain at gaffael gwybodaeth breifat am berson.

3. Os yw Swyddog Awdurdodi neu unrhyw Ymgeisydd yn ansicr ynghylch hyn, dylai ofyn i'r Uwch Swyddog Cyfrifol CYN awdurdodi, adnewyddu, diddymu neu wrthod unrhyw wylidwriaeth gyfeiriedig a/neu CHIS.

DD. Mathau o Wylidwriaeth

1. Mae 'Gwylidwriaeth' yn cynnwys

- monitro, arsylwi, gwranddo ar bobl, gwyllo neu ddilyn eu symudiadau, gwranddo ar eu sgysiau a gweithgarwch neu gyfathrebu tebyg arall.
- cofnodi/recordio unrhyw beth sy'n cael ei grybwyll uchod yn ystod yr wylidwriaeth. (*Mae modd i hyn gynnwys ffilmio, recordio sain neu ysgrifennu*).

Mae modd cynnal gwylidwriaeth gyda dyfais wylidwriaeth neu heb ddyfais. (*Mae modd i hyn gynnwys defnyddio ysbienddrych neu ddyfeisiau recordio*).

Noder: dydy'r Ddeddf ddim yn rheoleiddio gwylidwriaeth o leoedd neu safleoedd fel y cyfryw. I'r Ddeddf fod yn gymwys, rhaid i berson fod yn destun yr wylidwriaeth.

Mae modd i wylidwriaeth fod yn agored neu'n gudd.

Gwyliadwriaeth Agored

2. Bydd y rhan fwyaf o'r wyliadwriaeth y mae'r Cyngor yn ei chynnal yn agored. Fydd dim byd cyfrinachol neu gudd yn ei chylch. Mewn llawer o achosion, bydd Swyddogion yn ymddwyn yn yr un ffordd ag aelod arferol o'r cyhoedd (e.e. y rhan fwyaf o bryniannau prawf), a/neu byddan nhw'n gwneud gwaith y Cyngor yn agored (e.e. arolygydd marchnadoedd yn cerdded trwy farchnad).
3. Yn yr un modd, bydd gwyliadwriaeth yn agored os yw testun yr wyliadwriaeth yn gwybod y bydd yn digwydd, e.e. pan fydd unigolyn sy'n bod yn swnllyd yn cael rhybudd (drwy lythyr yn ddelfrydol) y bydd sŵn yn cael ei recordio os yw'n parhau, neu le caiff trwydded ei chyhoeddi yn ddarostyngedig i amodau, a bod deiliad y drwydded yn cael gwybod y mae'n bosibl y bydd swyddogion yn ymweld ag ef/hi heb rybudd neu heb wneud eu hunain yn hysbys i ddeiliad y drwydded, a hyn er mwyn gwirio bod yr amodau'n cael eu bodloni.

Gwyliadwriaeth Gudd

4. Mae gwyliadwriaeth yn gudd os yw'n cael ei chynnal mewn ffordd sy'n sicrhau bod yr unigolyn sy'n destun yr wyliadwriaeth ddim yn gwybod amdani. (Adran 26(9)(a) o'r Ddeddf).
5. Mae'r Ddeddf yn rheoleiddio dau fath o wyliadwriaeth gudd, sef Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig a Gwyliadwriaeth Ymwthiol, a'r defnydd o Ffynonellau Cuddwybodaeth Ddynol (CHIS).

Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig

6. Mae Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig yn wyliadwriaeth sydd:
 - yn gudd; ac
 - sydd ddim yn wyliadwriaeth ymwthiol (gweler y diffiniad isod - ddylai'r Cyngor ddim cyflawni unrhyw wyliadwriaeth ymwthiol); ac
 - sydd ddim yn cael ei chynnal drwy ymateb ar frys i achlysuron a fyddai fel arall yn golygu bod ceisio awdurdodiad dan y Ddeddf yn afresymol, e.e. sylwi ar rywbeth amheus a pharhau i'w arsylwi; ac
 - sy'n cael ei chynnal at ddibenion ymchwiliad neu weithgarwch penodol mewn modd sy'n debygol o arwain at gaffael gwybodaeth breifat am unigolyn (p'un a yw'r unigolyn yna wedi'i dargedu'n benodol at ddibenion ymchwiliad ai peidio).
7. Mae Gwybodaeth breifat mewn perthynas ag unigolyn yn cynnwys unrhyw wybodaeth sy'n ymwneud â'i fywyd preifat a theuluol (Adran 26(10) o'r Ddeddf). Mae hyn yn cynnwys unrhyw agwedd ar berthynas breifat neu bersonol unigolyn ag eraill, gan gynnwys perthnasoedd teuluol a pherthnasoedd proffesiynol neu fusnes. Er y byddai modd i unigolyn ddisgwyl llai o breifatrwydd mewn man cyhoeddus, dydy'r ffaith bod gwyliadwriaeth gudd yn digwydd mewn man cyhoeddus neu ar safle busnes ddim yn golygu

na fydd yn arwain at gaffael gwybodaeth breifat am berson. Bydd gwyliadwriaeth estynedig wedi'i thargedu at unigolyn yn arwain at gaffael gwybodaeth breifat amdano ef/hi ac eraill y bydd ef/hi yn dod i gysylltiad â nhw.

8. Yn yr un modd, er bod dim angen awdurdodi camerâu teledu cylch cyfyng agored yng nghanol y dref, os yw'r camerâu'n cael eu defnyddio at ddiben penodol, sy'n cynnwys gwyliadwriaeth estynedig ar unigolyn penodol, bydd angen awdurdodi hyn. Mae defnyddio'r teledu cylch cyfyng dan yr amgylchiadau yma yn mynd y tu hwnt i'w ddefnydd arfaethedig cyffredinol, sef atal neu ganfod troseddau a diogelu'r cyhoedd.
9. Er mwyn osgoi ansicrwydd ynghylch hyn, dim ond y Swyddogion hynny sydd wedi'u dynodi'n 'Swyddogion Awdurdodi' at ddibenion y Ddeddf sy'n cael awdurdodi 'Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig' A DIM OND AR YR AMOD bod gweithdrefnau awdurdodi'r Ddeddf sy'n cael eu nodi yn y Ddogfen yma'n cael eu dilyn.

Gwyliadwriaeth Ymwthiol

10. Dim ond yr Heddlu ac asiantaethau gorfodi'r gyfraith eraill sy'n cael cynnal y math yma o wylidwriaeth. **Ddylai Swyddogion y Cyngor ddim cynnal gwyliadwriaeth ymwthiol.**
11. Mae gwyliadwriaeth yn ymwthiol pan fo'n:-
 - gudd;
 - yn ymwneud ag adeilad preswyl a cherbydau preifat; ac
 - yn golygu bod unigolyn yn bresennol yn yr adeilad neu yn y cerbyd, neu ei bod yn cael ei chynnal gan ddyfais wylidwriaeth yn yr adeilad/cerbyd. Bydd offer gwyliadwriaeth sy'n cael ei osod y tu allan i'r adeilad/cerbyd yn ymwthiol pan fydd y ddyfais yn darparu gwybodaeth yn gyson o'r un ansawdd a manylder â'r hyn y byddai modd ei disgwyl gan ddyfais y tu mewn i'r adeilad/cerbyd.

12. Enghreifftiau o wahanol fathau o Wyliadwriaeth

Math o Wyliadwriaeth	Enghreifftiau
Agored	a) Swyddog yr Heddlu neu Warden Parciau ar batrôl; b) Camerâu teledu cylch cyfyng yng nghanol y dref y mae'n hawdd eu gweld neu sydd wedi'u nodi ag arwydd (yn cael eu defnyddio yn y ffordd arferol); c) Recordio sŵn sy'n dod o'r tu allan i eiddo ar ôl rhybuddio'r meddiannydd y bydd hyn yn digwydd os bydd y sŵn yn parhau; Y rhan fwyaf o bryniannau prawf (lle mae'r swyddog yn ymddwyn yn yr un modd ag aelod o'r cyhoedd).
Cudd ond ddim yn ofynnol i'w hawdurdodi ymlaen llaw	a) Camerâu teledu cylch cyfyng neu gamerâu Adnabod Rhifau Cerbydau yn Awtomatig sy'n darparu gwybodaeth gyffredinol am draffig, troseddau neu ddiogelwch y cyhoedd; b) Dyletswyddau arsylwi cyffredinol yn rhan o swyddogaethau deddfwriaethol Swyddogion, yn hytrach na gwyliadwriaeth wedi'i chynllunio ymlaen llaw ar unigolyn neu grŵp penodol; c) Recordio rhywun yn gudd sy'n cael ei gyfweld yn wirfoddol gan Swyddog yn ystod ymchwiliad.
Cyfeiriedig (rhaid ei hawdurdodi drwy'r Ddeddf)	a) Swyddogion yn dilyn unigolyn neu unigolion dros gyfnod o amser, i weld a yw'n/a ydyn nhw'n gweithio wrth hawlio budd-dal; - b) c) Pryniannau prawf lle mae camera cudd neu ddyfais recordio arall gyda'r Swyddog er mwyn recordio gwybodaeth os yw hyn yn debygol o gynnwys gwybodaeth am fywyd preifat perchennog siop, e.e. lle mae ef/hi dan amheuaeth o weithredu'r busnes mewn modd anghyfreithlon. Defnyddio camerâu teledu cylch cyfyng neu gamerâu Adnabod Rhifau Cerbydau yn Awtomatig mewn ffordd gudd ac wedi'i chynllunio ymlaen llaw yn rhan o ymchwiliad penodol.
Ymwthiol (does dim hawl gyda'r Cyngor i wneud hyn)	a) Gosod dyfais wrando neu ddyfais arall ('byg') yng nghartref, ystafell westy neu gerbyd preifat unigolyn; b) Gwyliadwriaeth sy'n cael ei chynnal mewn unrhyw garchar, gorsaf yr Heddlu, ysbyty seiciatrig diogelwch uchel, swyddfa cyfreithwyr neu eiddo'r llysoedd sy'n cael ei ddefnyddio at ddibenion

	ymgyngoriadau cyfreithiol.
Cyfeiriedig ond ddim yn ymwthiol	Gwyliadwriaeth o risiau y mae pawb yn eu defnyddio mewn bloc o fflatiau, ystafell gyfweld, derbynfa gwesty neu ardal fwytfa, gardd flaen adeilad y mae modd i'r cyhoedd ei weld yn hawdd neu dŷ sy'n cael ei ddefnyddio i gynnal pethau "erchyll".
Ddim yn Gyfeiriedig nac yn Ymwthiol	a) CHIS yn defnyddio dyfais recordio lle mae awdurdodiad y CHIS yn caniatáu hyn; b) Recordio agored neu gudd o gyfweliad gwirfoddol gydag aelod o'r cyhoedd gan Swyddog yr Awdurdod Lleol; c) Recordio cudd o niwsans sŵn lle mae'r ddyfais recordio yn cofnodi lefelau sŵn gormodol yn unig.

Dylid rhoi gwybod i'r Comisiynydd Pwerau Ymchwilio am weithgarwch y dylid ei awdurdodi'n gywir ond sydd heb ei awdurdodi, a hynny yn ysgrifenedig cyn gynted ag y daw'r gwall i'r amlwg.

Dan y Ddeddf, does dim angen awdurdodi dyletswyddau arsylwi cyffredinol Swyddogion gorfodi'r gyfraith, gan gynnwys Swyddogion y Cyngor, p'un a ydyn nhw'n cael eu cynnal yn gudd neu'n agored. Mae dyletswyddau arsylwi cyffredinol o'r fath yn aml yn rhan o swyddogaeth ddeddfwriaethol awdurdodau cyhoeddus, yn hytrach na gwyliadwriaeth ar unigolyn neu grŵp o bobl benodol a gafodd ei threfnu ymlaen llaw. Yn ymarferol, byddai'r dyletswyddau arsylwi cyffredinol hyn yn cynnwys Swyddogion yn parcio mewn ardal i gadw llygad allan neu deithio o gwmpas i edrych ar yr hyn sy'n digwydd.

Dydy cynnal gwyliadwriaeth ar unigolion wrth iddyn nhw droseddu mewn man cyhoeddus ddim yn cael ei ystyried yn caffael gwybodaeth 'breifat' amdany'n nhw, felly nid does dim angen awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig yn yr achos yma.

Dylai gwyliadwriaeth gudd at unrhyw ddibenion heblaw am atal neu ganfod troseddau gael ei chynnal dan ddeddfwriaeth arall, os yw'n berthnasol, a ddylai cais am awdurdodiad dan y Ddeddf ddim cael ei chyflwyno yn yr achos yma. Byddai hyn yn cynnwys gwyliadwriaeth ar gyfer swyddogaethau cyffredinol pob awdurdod, e.e. materion yn ymwneud â chyflogaeth, ymchwilio i salwch hirdymor, trefniadau cytundebol ac ati. Dim ond pan fydd y Cyngor yn cyflawni ei "swyddogaethau craidd" mewn perthynas â gorfodi y mae hawl gyda'r Cyngor ddefnyddio'r Ddeddf. Dydy disgyblu gweithiwr ddim yn swyddogaeth mor greiddiol, ond os yw'r ymchwiliad yn ymwneud â chamymddwyn troseddol, mae modd i'r Ddeddf gael ei defnyddio cyhyd â bod y gweithgarwch yn cael ei ystyried yn angenrheidiol ac yn gymesur.

Os does dim angen awdurdodi unrhyw weithgarwch cudd dan y Ddeddf ond, er enghraifft, mae posibilrwydd o gaffael rhywfaint o wybodaeth breifat yn annisgwyl, byddai'n arfer da i'r Swyddog gofnodi ymlaen llaw y rhesymau pam ei bod yn angenrheidiol ac yn gymesur i gynnal yr wyliadwriaeth. Bydd hyn yn helpu i ddangos bod y Swyddog wedi rhoi ystyriaeth i faterion hawliau dynol perthnasol. Byddai modd i ystyriaethau tebyg fod yn berthnasol pe bai unigolyn oedrannus am i gamera teledu cylch cyfyng gael ei osod y tu mewn i'r tŷ i'w ddiogelu rhag eraill sy'n galw heibio i'r tŷ

heb wahoddiad. Fyddai dim modd i Swyddogion awdurdodi hyn dan y Ddeddf oherwydd y byddai'n wylidwriaeth ymwithiol ond, gan fod rhesymau teilwng dros osod y camera, dylai ffurflen ystyriaeth i hawliau dynol gael ei defnyddio i gofnodi'r rhesymeg.

Os caiff ffurflenni ystyriaeth i hawliau dynol o'r fath eu defnyddio i gwmpasu defnydd cyffredinol o dechnegau cudd penodol mewn cyfres benodol o amgylchiadau, e.e. ar gyfer mathau penodol o weithgarwch pryniannau prawf, yna dylai'r Swyddog Awdurdodi adolygu sut mae'r dechneg yn cael ei defnyddio o bryd i'w gilydd i wirio a yw eraill sydd ddim yn destun yr wylidwriaeth wedi'u heffeithio'n sylweddol ai peidio. Os yw hyn wedi digwydd, rhaid i'r Swyddog Awdurdodi benderfynu a ddylid caniatáu i'r dechneg benodol barhau neu ganiatáu iddi barhau ar ôl gwneud newidiadau.

Dylai fersiynau gwreiddiol y ffurflenni ystyriaeth i hawliau dynol hyn gael eu hanfon i'w cynnwys yn y Gofrestr Ganolog, lle mae modd i Uwch Swyddog Cyfrifol eu hasesu.

E. Gweithgarwch a Defnyddio Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol (CHIS)

Beth yw CHIS?

1. Rhywun sy'n sefydlu neu'n cynnal perthynas bersonol neu berthynas arall at ddiben cudd, sef defnyddio'r berthynas gudd i helpu i gaffael gwybodaeth.
2. Dydy'r Ddeddf ddim yn berthnasol dan amgylchiadau lle mae aelodau o'r cyhoedd yn cynnig gwybodaeth o'u gwirfodd i'r Cyngor Bwrdeistref Sirol yn rhan o'u dyletswyddau arferol yn ddinasyddion, neu'n darparu'r wybodaeth drwy gysylltu â rhif ffôn arbennig wedi'i sefydlu i dderbyn gwybodaeth o'r fath.

Beth sy'n rhaid ei awdurdodi?

3. Mae angen awdurdodi gweithgarwch neu ddefnyddio CHIS ymlaen llaw. Bydd y rhan fwyaf o awdurdodiadau ar gyfer y ddau beth yma.
 - GweithgarwchCHIS = dyma'r camau y mae'r CHIS yn eu cymryd ar ran y Cyngor. Maen nhw'n gamau sy'n sefydlu neu'n cynnal perthynas bersonol neu berthynas arall ag unigolyn at ddiben cudd (neu sy'n gysylltiedig â) caffael a throsglwyddo gwybodaeth;
 - Defnyddio CHIS = dyma'r camau y mae'r Cyngor yn eu cymryd mewn perthynas â'r CHIS. Maen nhw'n gamau gweithredu sy'n ymwneud â chymell, gofyn neu helpu person i weithredu yn CHIS a'r penderfyniad i ddefnyddio CHIS yn y lle cyntaf;
 - Mae sefydlu perthynas yn golygu hynny'n union. Mae cynnal perthynas yn golygu parhau â'r berthynas dros gyfnod penodol. Dydy ailadrodd ddim bob amser yn angenrheidiol o ran creu perthynas, ond mae'r cwestiwn o ran a yw perthynas yn bodoli yn dibynnu ar yr amgylchiadau, gan gynnwys pa mor hir yw'r cyfarfod a natur unrhyw weithgarwch cudd;
 - Yn wahanol i Wylidwriaeth Gyfeiriedig, sy'n ymwneud â chaffael gwybodaeth breifat, mae gweithgarwch neu ddefnyddio CHIS yn golygu

trin perthynas mewn ffordd gudd er mwyn caffael unrhyw fath o wybodaeth.

4. Mae modd i'r Cyngor ddefnyddio CHIS, a hynny DIM OND AR YR AMOD bod gweithdrefnau'r Ddeddf sy'n cael eu nodi yn y Ddogfen yma'n cael eu dilyn.

Amgylchiadau pan does dim angen awdurdodiad

Fydd pob gweithgaredd ffynhonnell ddynol ddim yn bodloni'r diffiniad o CHIS. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Pobl sy'n gwirfoddoli neu'n darparu gwybodaeth sydd o fewn eu gwybodaeth bersonol, heb i'r Cyngor eu cymell, eu gofyn neu roi tasg iddyn nhw;
- Pobl y mae'n ofynnol iddyn nhw ddarparu gwybodaeth drwy ddyletswydd broffesiynol neu statudol;
- Pobl sy'n gyfrifol am wneud rhywbeth sy'n golygu bod dim rhaid iddyn nhw fod mewn perthynas â'r targed dan sylw, e.e. cofnodi/recordio'r hyn y maen nhw'n ei weld.

Serch hynny, dylai Swyddogion adolygu ffynonellau dynol o'r fath yn gyson, yn ogystal ag aelodau o'r cyhoedd sy'n cynnig helpu ag ymchwiliad, er mwyn penderfynu, yn eu barn nhw, a oes angen i'r ffynhonnell fod yn CHIS ar ryw adeg. Mae hyn er mwyn atal sefyllfa lle mae'r ffynhonnell yn credu ei bod yn cael ei hannog i gaffael gwybodaeth benodol a byddai modd i'r anogaeth yma gael ei chamgymryd am gais i'r ffynhonnell fod yn CHIS. Ddylai gofyn i unigolyn weithredu yn CHIS ddim bod yr unig feincnod wrth geisio awdurdodiad o'r fath, gan mai gweithgarwch y CHIS wrth ddefnyddio perthynas at ddiben cudd yw'r sbardun am awdurdodiad. Felly, mae'n bosibl y bydd unigolyn yn dod yn CHIS heb i'r Cyngor gymell, gofyn na helpu'r unigolyn i gymryd rhan yn y gwaith yna.

Os yw'r Cyngor yn llywio perthynas yn fwriadol, mae'n debygol o gynnwys hawl i breifatrwydd yr unigolyn dan sylw (Erthygl 8), p'un a yw'r Cyngor yn bwriadu caffael gwybodaeth breifat ai peidio. O ganlyniad, bydd angen awdurdodiad os oes perthynas rhwng testun yr wyliadwriaeth a'r CHIS, hyd yn oed os dydy'r Cyngor ddim wedi ceisio gwybodaeth benodol.

Trin, rheoli a chadw cofnodion ar gyfer CHIS

5. Mae'n bwysig bod Swyddogion a'r CHIS ill dau yn gwbl effro i gwmpas unrhyw waith sydd wedi'i awdurdodi, yn ogystal â'r cyfyngiadau. Rhaid enwebu'r unigolion canlynol mewn perthynas â phob CHIS:

Y sawl sy'n trin y CHIS

Rhaid i'r unigolyn yma fod yn un o Swyddogion y Cyngor. Bydd yn gyfrifol o ddydd i ddydd am ymwneud â'r CHIS, am gofnodi'r wybodaeth y mae'r CHIS yn ei darparu ac am fonitro diogelwch a lles y CHIS. Bydd angen i'r unigolyn yma esbonio i'r CHIS beth mae rhaid iddo ei wneud. Er enghraifft, mae'n bosibl bydd y CHIS yn unigolyn sy'n helpu Swyddog Safonau Masnach drwy gynnal pryniant prawf o eitemau sydd wedi'u cam-ddisgrifio.

Rheolwr y CHIS

Rhaid i'r unigolyn yma fod yn un o Swyddogion y Cyngor. Bydd yr unigolyn yma fel arfer yn gyfrifol am reoli a goruchwyllo'r sawl sy'n trin y CHIS yn ogystal â chynnal trosolwg cyffredinol o ddefnydd y CHIS. Mae'r person yma'n debygol o fod â chyfrifoldeb cyffredinol am reoli gweithrediadau cudd y mae'r gwasanaeth yn ei gynnal.

Dylai'r Rheolwr a'r Sawl sy'n trin y CHIS gofnodi eu bod wedi cael eu briffio ar gwmpas gweithgarwch a defnyddio'r CHIS sydd wedi'i awdurdodi.

Bydd y Sawl sy'n trin y CHIS yn cyfathrebu ag ef o ddydd i ddydd. Mae'n bosibl y bydd rhai trefniadau yn cael eu rhoi ar waith o ganlyniad i'r wybodaeth y mae'r CHIS yn ei darparu ar ôl ei gyfarfod â'r Sawl sy'n ei drin. Cyn i unrhyw un gael ei awdurdodi i weithredu yn CHIS, dylai'r Sawl sy'n ei drin gwblhau Ffurflen Asesu Risg ar gyfer yr unigolyn a'r gweithgarwch arfaethedig. Mae'n bosibl y bydd hyn yn golygu bod angen cysylltu â'r Heddlu i ganfod a yw'r targed arfaethedig yn debygol o roi'r CHIS mewn sefyllfa beryglus. Dylid cymryd camau i sicrhau diogelwch a lles y CHIS, wrth weithredu mewn perthynas ag awdurdodiad, ac i eraill y byddai modd i gamau gweithredu'r CHIS effeithio arnyn nhw. Cyn awdurdodi gweithgarwch neu ddefnyddio CHIS, dylai'r Swyddog Awdurdodi sicrhau bod asesiad risg yn cael ei gynnal i bennu'r risg i'r CHIS o unrhyw gamau gweithredu a'r canlyniadau tebygol pe byddai testun yr ymchwiliad neu'r rheiny sy'n ymwneud â'r gweithgarwch sy'n cael ei ymchwilio yn canfod beth yw rôl y CHIS. Ddechrau'r broses, dylid hefyd ystyried diogelwch a lles parhaus y CHIS ar ôl diddymu'r awdurdodiad.

Mae'r Sawl sy'n trin y CHIS yn gyfrifol am ddwyn i sylw'r Rheolwr unrhyw bryderon am amgylchiadau personol y ffynhonnell, i'r graddau y byddai modd iddyn nhw effeithio ar:

- Dilysrwydd yr asesiad risg;
- Ymddygiad priodol y CHIS; a
- Diogelwch a lles y CHIS.

Pan gaiff ei ystyried yn briodol, rhaid i'r Rheolwr sicrhau bod y Swyddog Awdurdodi'n ystyried yr wybodaeth, gan ddod i benderfyniad ynghylch a ddylid caniatáu i'r awdurdodiad barhau ai peidio.

Gosod y dasg

6. Dyma'r term am yr aseiniad sy'n cael ei roi i'r CHIS gan y Sawl sy'n ei drin neu'r Rheolwr, gan ofyn i'r CHIS gaffael gwybodaeth, darparu mynediad i wybodaeth, neu ei datgelu. Ddylai awdurdodiadau ddim bod mor gyfyng fel bod angen awdurdodiad ar wahân bob tro y caiff tasg ei gosod i'r CHIS. Yn hytrach, dylai'r awdurdodiad gwmpasu natur gyffredinol tasgau'r CHIS, er mae'n bosibl y bydd angen awdurdodiad newydd os bydd natur y tasgau'n newid yn sylweddol. Dan yr amgylchiadau hynny, dylid cyfeirio'r materion at y Swyddog Awdurdodi i benderfynu a oes angen awdurdodiad newydd.

Mae'n anodd rhagweld yn union beth fydd yn digwydd pan fydd y CHIS yn cwrdd â thestun yr ymchwiliad, ac efallai y bydd achlysuron pan fydd pethau annisgwyl yn digwydd. Pan fydd hyn yn digwydd, rhaid cofnodi'r achlysur cyn

gynted ag sy'n ymarferol ar ôl iddo ddigwydd. Os yw'r awdurdodiad presennol yn annigonol, dylid naill ai ei ddiweddarau drwy gynnal adolygiad (ar gyfer mân newidiadau yn unig) neu ei ddiddymu a chael awdurdodiad newydd cyn cynnal unrhyw weithgarwch pellach.

Ffynonellau Sy'n Bobl Ifainc

7. Mae mesurau diogelu arbennig yn berthnasol wrth ddefnyddio ffynonellau sy'n bobl ifainc (h.y. pobl ifainc dan 18 oed), neu ofyn iddyn nhw gynnal gweithgarwch. Does dim hawl awdurdodi plentyn sydd o dan 16 oed i roi gwybodaeth yn erbyn ei rieni ar unrhyw achlysur. Dim ond Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig sydd wedi'i awdurdodi'n briodol gan y Cyngor i ddefnyddio Ffynonellau Sy'n Bobl Ifainc, gan fod baich mawr ynghlwm â gofynion ar gyfer materion o'r fath.

Unigolion Sy'n Agored i Niwed

8. Unigolyn Sy'n Agored i Niwed yw unigolyn sydd (neu sydd efallai) angen y Gwasanaethau Gofal Cymuned arno/arni, oherwydd anabledd meddyliol neu anabledd arall, oed neu salwch, ac sydd (neu sydd efallai) yn methu â gofalu amdano/amdani ei hun, neu'n methu ag amddiffyn ei hun rhag niwed sylweddol neu gamfanteisio difrifol.
9. Dim ond dan yr amgylchiadau mwyaf eithriadol y bydd modd awdurdodi Unigolyn Sy'n Agored i Niwed i weithredu'n CHIS. Dim ond Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig sydd wedi'i awdurdodi'n briodol gan y Cyngor i ddefnyddio Unigolion Sy'n Agored i Niwed, gan fod baich mawr ynghlwm â gofynion ar gyfer materion o'r fath.

Pryniannau Prawf

10. Fydd cynnal pryniannau prawf (fel sy'n cael ei nodi uchod) ddim yn golygu bod rhaid i'r prynwr sefydlu perthynas gyda'r cyflenwr at y diben cudd o gaffael gwybodaeth ac felly, fydd y prynwr ddim yn CHIS. Fel arfer, fyddai dim angen awdurdodiad ar gyfer pryniannau prawf sy'n cael eu cynnal yn rhan o'r broses brynu arferol (e.e. cerdded i mewn i siop a phrynu cynnyrch dros y cownter).
11. I'r gwrthwyneb, bydd datblygu perthynas gydag unigolyn mewn siop er mwyn caffael gwybodaeth am bwy sy'n cyflenwi cynnyrch anghyfreithlon (e.e. cynhyrchion sy'n cael eu mewnfario'n anghyfreithlon) i berchennog y siop yn golygu y bydd angen awdurdodiad ar gyfer CHIS. Yn yr un modd, os yw'n debygol y bydd modd caffael gwybodaeth breifat, bydd defnyddio offer recordio cudd symudol neu gamerâu teledu cylch cyfyng i gofnodi'r hyn sy'n digwydd yn y siop yn gofyn am awdurdodiad ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig. Mae modd awdurdodi ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig a CHIS ar y cyd.

Ymddygiad gwrthgymdeithasol (e.e. sŵn, trais, hiliaeth ac ati)

12. Fel arfer, fydd pobl sy'n cwyno am ymddygiad gwrthgymdeithasol ac yn cael eu gofyn i gadw cofnod o achlysuron ddim yn CHIS, achos does dim rhaid iddyn nhw sefydlu na chynnal perthynas at ddiben cudd. Fydd y weithred o gofnodi lefel y sŵn (e.e. lefel y desibelau) neu sŵn di-eiriau (e.e. cerddoriaeth, peiriannau neu larwm) ddim fel arfer yn golygu bod gwybodaeth breifat yn cael ei chasglu ac felly, does dim angen ei hawdurdodi. Hefyd, mae'n annhebygol y bydd angen awdurdodi recordio cynnwys llafar ar lefel sydd ddim yn uwch na'r hyn y mae modd ei glywed yn arferol o'r stryd y tu allan i'r eiddo neu'n agos ato, achos byddai'r sawl sy'n cyflawni'r drosedd fel rheol wedi ildio unrhyw hawl i breifatrwydd.

Pan gaiff aelod o'r cyhoedd ei ofyn i gadw cofnod o achlysuron i gefnogi achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol neu sŵn, dylai gael cyfarwyddiadau ysgrifenedig manwl am yr hyn y mae disgwyl iddo ei wneud neu beidio â'i wneud, a pha wybodaeth y mae disgwyl iddo ei chofnodi. Yn y bôn, bydd hyn yn ei helpu i'w atal rhag cyflawni Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig ar ran y Cyngor. Dylai'r cyfarwyddiadau hyn gynnwys dweud wrth y person i beidio â cheisio caffael gwybodaeth mewn ffordd gudd, e.e. trwy ofyn cwestiynau i'r unigolyn sy'n darged, oherwydd pe bai'r person yn gwneud hynny, byddai modd iddo fod yn gweithredu yn CHIS ar ran y Cyngor. Dylai Swyddogion Awdurdodi gynnal archwiliadau ar hap o gofnodion dyddiaduron er mwyn sicrhau bod dim angen awdurdodiad dan y Ddeddf.

13. Byddai modd i recordio sain (gyda recordydd DAT) mewn adeiladau preifat fod yn gyfystyr â gwyliadwriaeth ymwithiol, oni bai ei fod yn cael ei wneud yn agored. Er enghraifft, bydd modd recordio sain os yw'r sawl sy'n gwneud y sŵn yn cael ei rybuddio y bydd hyn yn digwydd os bydd lefel y sŵn yn parhau. Bydd angen awdurdodiad ymlaen llaw er mwyn gosod camera fideo llonydd neu symudol y tu allan i adeilad i recordio ymddygiad gwrthgymdeithasol ar ystadau preswyl.

Dyfeisiadau gwyliadwriaeth ac offer technegol arall

14. Does dim angen awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig ar wahân ar CHIS sydd wedi'i awdurdodi i wisgo neu gario dyfais gwyliadwriaeth, fel dyfais recordio, ar yr amod y bydd y ddyfais ond yn cael ei ddefnyddio pan mae'r CHIS yn bresennol, hyd yn oed os bydd hyn yn digwydd y tu mewn i adeilad preswyl neu gerbyd preifat.
15. Dylai pob Is-adran gadw cofrestr o'r holl offer sy'n cael ei ddefnyddio ar gyfer gwaith gwyliadwriaeth. Byddai modd i'r offer yma gynnwys cerbydau gwyliadwriaeth, camerâu, recordyddion fideo ac ysbïenddrych. Dylai unigolion penodol fod yn gyfrifol am ddosbarthu'r offer o'r storfa neu leoliad canolog yr Is-adran. Bob tro y bydd darn o offer yn cael ei ddefnyddio at ddibenion gwyliadwriaeth, dylai'r canlynol gael ei gofnodi:
- Rhif adnabod yr offer;
 - Rhif awdurdodiad y Ddeddf y mae'r offer yn cael ei ddefnyddio ar ei gyfer;
 - Dyddiad dosbarthu'r offer;

- Pwy sy'n defnyddio'r offer;
- Dyddiad dychwelyd yr offer i storfa'r Is-adran.

16. Os caiff offer ei roi i Swyddog penodol ar sail hirdymor lle y byddai modd ei ddefnyddio hefyd at ddibenion heblaw gwyliadwriaeth gudd, dylai'r Swyddog gofnodi ar y gofrestr offer unrhyw achlysuron pan gaiff yr offer ei ddefnyddio at ddibenion gwyliadwriaeth gudd. Er enghraifft, mae'n bosibl byddai hyn yn berthnasol wrth ddosbarthu ysbieन्द्रrych neu gamera. Fodd bynnag, os caiff, e.e. camera ei ddosbarthu i Swyddog, ac mae'n cael ei ddefnyddio i gofnodi tystiolaeth yn unig ac nid at unrhyw ddiben cudd, yna does dim rhaid cofnodi offer o'r fath ar y gofrestr.
17. Bydd y Gofrestr Ganolog y mae'r Uwch Swyddog Cyfrifol yn ei chynnal yn cynnwys manylion yr offer gwyliadwriaeth sydd ar gael yn y Cyngor, ac ym mha Adran y mae'r offer yn cael ei gadw.

F. Gweithgaredd Cudd Ar-lein

1. Efallai y bydd angen defnyddio'r rhyngwrwyd i gasglu gwybodaeth cyn i weithgarwch ddechrau, ac wrth iddo fynd rhagddo. Mae'n bosibl y bydd y gweithgarwch yma gyfystyr â Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig a dan rai amgylchiadau efallai y bydd angen awdurdodiad CHIS hefyd. Er bod yr wybodaeth neu'r gweithgarwch yn cael ei arsylwi ar-lein yn hytrach nag ar safle ffisegol, rhaid i'r swyddog ystyried hawl Erthygl 8 unigolyn i breifatrwydd, ymyrraeth anuniongyrchol, a pha weithgarwch sy'n debygol o gael ei ystyried yn angenrheidiol ac yn gymesur er mwyn cyflawni amcanion yr achos penodol.
2. Mae modd cael gafael ar lawer o wybodaeth ar y rhyngwrwyd heb yr angen am awdurdodiad. Fel arfer, ddylai ddim rhaid i Swyddog sy'n defnyddio'r rhyngwrwyd cyn ymchwiliad ystyried materion preifatrwydd. Ond, os yw Swyddog yn monitro presenoldeb ar-lein dro ar ôl tro, neu'n casglu a chofnodi gwybodaeth yn systematig, byddai modd i hyn arwain at faterion yn ymwneud â phreifatrwydd a dylai ystyried yr awdurdodiad(au) angenrheidiol.
3. Yn dibynnu ar y platfform ar-lein dan sylw a'r gosodiadau preifatrwydd sydd ar gael i'r unigolyn, ac wedi'u gosod ganddo/ganddi, bydd disgwyliadau gwahanol o ran preifatrwydd. Pan fo unigolyn neu gwmni yn rhoi gwybodaeth ar gronfa ddata sy'n hygyrch i'r cyhoedd, fel y llyfr ffôn neu gronfa ddata Tŷ'r Cwmnïau, mae'n annhebygol y bydd disgwyliad rhesymol o ran preifatrwydd. Byddai modd i Swyddog gael gafael ar yr wybodaeth yma heb fod angen awdurdodiad. Os dydy gosodiadau preifatrwydd ddim wedi'u rhoi ar waith ar blatfformau'r cyfryngau cymdeithasol, efallai y bydd disgwyliad rhesymol o hyd o ran preifatrwydd mewn perthynas â'r wybodaeth ar y platfform yna.
4. Os yw Swyddog yn cyfathrebu ag unigolyn ar-lein, ac o fewn rheswm fyddai dim modd i'r unigolyn yna wybod mai Swyddog y Cyngor yn hytrach nag unigolyn preifat yr oedd yn cyfathrebu ag ef, rhaid i'r Swyddog ystyried a oes angen awdurdodiad CHIS ar gyfer y gweithgarwch yma. Pan fydd perthynas yn cael ei sefydlu neu ei chynnal at ddiben cudd er mwyn caffael gwybodaeth, mae'n debygol y bydd angen awdurdodiad CHIS.

5. Pan fydd gwefan neu gyfrif cyfryngau cymdeithasol yn gofyn am y lleiafswm o ryngweithio, e.e. anfon cais ffrind cyn caniatáu mynediad, efallai fydd hyn ynddo'i hun ddim yn cael ei ddiffinio'n 'berthynas'. Fodd bynnag, mae'n bosibl y bydd angen awdurdodiad CHIS ar gyfer unrhyw ryngweithio pellach gan y Swyddog ar ôl iddo fynd ar y wefan neu'r cyfrif cyfryngau cymdeithasol.
6. Wrth benderfynu a oes angen awdurdodiad ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig mewn perthynas â gweithgarwch ar-lein, rhaid i'r Swyddog ystyried:
 - A yw'r ymchwiliad neu'r ymchwil wedi'i anelu at unigolyn neu sefydliad;
 - A yw'n debygol o arwain at gaffael gwybodaeth breifat am unigolyn neu grŵp o bobl;
 - A yw'n debygol o gynnwys ymweld â gwefannau er mwyn casglu cuddwybodaeth;
 - A fydd yr wybodaeth yna'n cael ei chofnodi a'i chadw;
 - A yw'r wybodaeth yn debygol o ddarparu patrwm o ffordd o fyw i'r sawl sy'n arsylwi;
 - A yw'r wybodaeth yn cael ei chyfuno â ffynonellau eraill o wybodaeth neu guddwybodaeth, sy'n gyfystyr â gwybodaeth sy'n ymwneud â bywyd preifat unigolyn;
 - A yw'r ymchwiliad neu'r ymchwil yn rhan o waith parhaus sy'n cynnwys arsylwi ar y testun(nau) dan sylw dro ar ôl tro;
 - A yw'n debygol o gynnwys nodi a chofnodi gwybodaeth am drydydd partïon, fel ffrindiau ac aelodau'r teulu'r testun dan sylw, neu wybodaeth y mae trydydd partïon yn ei phostio, a fyddai efallai yn cynnwys gwybodaeth breifat ac felly'n gyfystyr ag ymyrraeth â phreifatrwydd y trydydd partïon yma sydd ddim yn destun yr wyliadwriaeth.
7. Mae'r Codau Ymarfer dan y Ddeddf yn nodi nifer o enghreifftiau mewn perthynas â gweithgarwch cudd ar-lein. Mae'r rhain wedi'u cynnwys yn Atodiad 3.

FF. Gweithdrefnau Awdurdodi

1. Dim ond os yw'n cael ei awdurdodi'n briodol y mae modd a defnyddio CHIS a chynnal Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig, ac yn unol â thelerau'r awdurdodiad. Mae Atodiad 2 yn darparu siart lif o'r broses o ystyried y cais i gofnodi gwybodaeth

Awdurdodiadau

Rhaid gwneud cais am awdurdodiad ar y Ffurflen Awdurdodi, gan amlinellu:

- Y gweithgarwch i'w awdurdodi;
- Enwau a gwybodaeth bersonol, lle y maen nhw'n hysbys, y rheiny a fydd yn destun unrhyw Wyliadwriaeth Gyfeiriedig;
- Diben y gweithgarwch neu'r ymchwiliad gan gynnwys crynodeb o'r achos ar gyfer yr ymgyrch o safbwynt cuddwybodaeth. Dylai'r cuddwybodaeth roi cyfiawnhad dros bob gweithgaredd cudd unigol y mae'r Ymgeisydd yn dymuno ei awdurdodi, e.e. a) arsylwi adeilad a b) dilyn cerbyd;

- Ar gyfer defnyddio Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig, cadarnhad mai nod y cam gweithredu arfaethedig yw ceisio atal ymddygiad sy'n gyfystyr ag o leiaf un drosedd neu ragor, lle mai'r ddedfryd ar gyfer un o'r troseddau hyn yw 6 mis o leiaf o garchar (neu drosedd benodol o dan Ddeddf Trwyddedu 2003 neu Ddeddf Plant a Phobl Ifainc 1933 neu Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014);
- Ar gyfer defnyddio CHIS, cadarnhad mai'r nod yw atal neu ganfod trosedd a/neu anhrefn;
- Datganiad yn amlinellu pam mae'r ymgyrch yn cael ei ystyried yn angenrheidiol;
- Datganiad yn amlinellu pam mae'r ymgyrch yn gymesur â'r hyn y mae'n ceisio ei gyflawni;
- Esboniad o'r wybodaeth ddymunol a fydd yn cael ei chaffael o ganlyniad i'r awdurdodiad a sut y bydd cael yr wybodaeth yma yn helpu â'r ymchwiliad;
- Asesiad o ba mor debygol y bydd preifatrwydd eraill sydd ddim yn destun yr wyliadwriaeth yn cael ei effeithio – a'r rhagofalon a fydd ar waith i leihau ymyrraeth o'r fath;
- Asesiad o'r tebygolrwydd o gaffael unrhyw ddeunydd cyfrinachol a sut y bydd yn cael ei drin;

Rhaid pwysu a mesur yr angen am awdurdodiad adeg yr awdurdodiad, nid wedyn.

Wrth awdurdodi gweithgarwch a defnyddio CHIS, dylai'r Swyddog Awdurdodi ddatgan ei fod ef neu hi yn awdurdodi person penodol, y bydd ganddo/ganddi ffugenw, i fod yn CHIS at ddibenion ymchwilio i'r gweithgarwch anghyfreithlon penodedig. Ar ôl hyn, dylai'r Swyddog Awdurdodi nodi "Gweithgarwch y CHIS sy'n cael ei nodi fel (y ffugenw) rwyf yn ei awdurdodi yw..." ac yna nodi'r gweithgarwch yma. Mae cais ar gyfer CHIS yn benodol i unigolyn, felly rhaid i'r cais yma ganolbwyntio ar y person a fydd yn cynnal y gweithgarwch, nid y gweithgarwch yn unig.

Er bod dim gofyniad statudol i wneud hynny, bydd o fudd i'r broses Gymeradwyaeth Farnwrol os yw'r Swyddog yn cynnwys gwybodaeth gefndirol am y troseddau dan sylw a'r math o dystiolaeth sydd ei hangen i brofi'r troseddau. Mae modd darparu'r wybodaeth yma trwy ddogfen wybodaeth gefndirol ar wahân.

Rhaid cael cofnod sy'n nodi p'un ai a gafodd yr awdurdodiad ei gymeradwyo neu'i wrthod, gan bwy a'r amser a'r dyddiad.

Unwaith y bydd awdurdodiad wedi'i gymeradwyo, rhaid i'r Ymgeisydd sicrhau bod pawb a fydd yn rhan ohono, yn y Cyngor ac mewn asiantaethau eraill, yn effro i gwmpas a chyfyngiadau'r awdurdodiad, fel arfer trwy sesiwn gwybodaeth a fydd yn cael ei chynnal gan yr Ymgeisydd.

Ar rai achlysuron, caiff ceisiadau eu cyflwyno pan fydd yr wybodaeth ategol ddim wedi dod i law gan asiantaeth orfodi arall fel yr Heddlu, ond yn hytrach, gan unigolyn pryderus, drwy ffynhonnell ddienw neu gan barti sydd wedi'i dramgwyddo. Dan yr amgylchiadau hyn, dylai'r Swyddog Awdurdodi edrych ar y guddwybodaeth neu ar adroddiad arall i sicrhau bod perthynas CHIS bosibl ddim yn cael ei datblygu.

Unwaith y bydd y cais wedi'i awdurdodi gan y Swyddog Awdurdodi, bydd angen i'r awdurdodiad gael Cymeradwyaeth Farnwrol gan Ynad (gweler isod).

Adolygiadau

Dylai Swyddogion Awdurdodi ystyried amlder priodol ar gyfer adolygiadau ar ddechrau'r ymchwiliad. Dylid adolygu pob awdurdodiad yn rheolaidd i bwysu a mesur a yw'n parhau i fod yn angenrheidiol ac yn gymesur iddo fynd rhagddo. Dylid cofnodi'r adolygiad yma gan ddefnyddio'r 'Ffurflen Adolygiad', gan amlinellu:

- Rhif yr adolygiad;
- Crynodeb o'r wybodaeth wedi'i chaffael hyd yma a'i gwerth;
- Y rhesymau pam mae'n parhau i fod yn i) angenrheidiol ac ii) yn gymesur i fynd rhagddo â'r ymgyrch;
- Manylion unrhyw achosion o ymyrraeth anuniongyrchol neu gaffael gwybodaeth gyfrinachol.

Dylai unrhyw newidiadau arfaethedig i weithgarwch neu destunau dan sylw'r ymgyrch gael eu dwyn i sylw'r Swyddog Awdurdodi trwy gynnal adolygiad. Dylai Swyddogion Awdurdodi ystyried materion yn ymwneud â pha mor gymesur y maen nhw cyn eu cymeradwyo neu eu gwrthod. Pan fydd yr awdurdodiad gwreiddiol wedi targedu unigolion neu gymdeithion anhysbys, dylid cynnal adolygiad i gynnwys enwau a manylion personol yr unigolion yma pan ddaw'r wybodaeth yma i law.

Yn ystod adolygiad mae'n bosibl y bydd Swyddog Awdurdodi yn diwygio agweddau penodol ar yr awdurdodiad, e.e. rhoi'r gorau i wyliadwriaeth yn erbyn unigolion wedi'u henwi neu roi'r gorau i ddefnyddio dull penodol. Dylai Swyddogion Awdurdodi hefyd wirio a yw Ymgeiswyr yn defnyddio rhai o'r tactegau sydd wedi'u hawdurdodi ai peidio, gan ei bod yn bosibl bod cais wedi bod i awdurdodi rhai tactegau o ganlyniad i arfer yn hytrach nag o reidrwydd.

Wrth adolygu'r defnydd o CHIS, dylai'r Ymgeisydd gynnwys manylion o ran sut cafodd y CHIS ei ddefnyddio yn ystod y cyfnod dan sylw, y tasgau a gafodd y CHIS, yr wybodaeth a gafodd ei chaffael gan y CHIS a'r rhesymau pam dydy camau gorfodi ddim yn bosibl ar y cam yma.

Adnewyddu

Lle bo hynny'n bosibl, dylai'r Swyddog Awdurdodi sy'n cymeradwyo awdurdodiad fod yn gyfrifol am ystyried adnewyddu dilynol yr awdurdodiad yna ac unrhyw faterion diogelwch neu les cysylltiedig. Dylid cofnodi unrhyw gais am adnewyddu awdurdodiad gan ddefnyddio'r Ffurflen Adnewyddu, gan amlinellu:

- P'un ai dyma'r tro cyntaf iddo gael ei adnewyddu, neu ar sawl achlysur y mae wedi'i adnewyddu;
- Manylion unrhyw newidiadau sylweddol i'r wybodaeth a gafodd ei nodi yn yr awdurdodiad blaenorol;
- Y rhesymau pam mae'n parhau i fod yn i) angenrheidiol ac ii) yn gymesur i fynd rhagddo â'r ymgyrch;

- Cynnwys yr wybodaeth sydd wedi'i chaffael hyd yma yn rhan o'r gweithgarwch, a'i gwerth;
- Canlyniadau adolygiadau rheolaidd o'r ymgyrch.

Diddymu

Rhaid i Swyddogion Awdurdodi ddiddymu awdurdodiad os ydyn nhw'n fodlon fydd y gweithgarwch bellach ddim yn bodloni'r meini prawf a gafodd eu defnyddio wrth ei awdurdodi. Rhaid diddymu pob awdurdodiad yn ysgrifenedig gan ddefnyddio'r Ffurflen Ddiddymu, gan amlinellu:

- Y rheswm dros ddiddymu'r awdurdodiad;
- Gwerth y gweithgarwch awdurdodedig;
- A gafodd amcanion y gweithgarwch eu cyflawni ai peidio;
- Yr hyn a gafodd ei gaffael o ganlyniad i wyliadwriaeth (fel nodiadau ysgrifenedig, ffotograffau, recordiadau disg caled neu ffilmiau fideo) a sut y byddan nhw'n cael eu cadw neu eu gwaredu; (Dylid cael gwared ar unrhyw beth a gafodd ei gaffael o ganlyniad i wyliadwriaeth sydd ddim yn cyd-fynd ag amcanion yr ymchwiliad cyn gynted â phosibl, hyd yn oed os oes angen cadw deunydd arall yn rhan o'r ymchwiliad.);
- Amser a dyddiad cyfarwyddyd y Swyddog Awdurdodi i ddod â'r gweithgarwch i ben;
- Y dyddiad a'r amser pan gafodd yr awdurdodiad ei ddiddymu;
- Caiff ei ystyried yn arfer gorau i'r Ymgeisydd gofnodi pob dyddiad y cafodd gwyliadwriaeth ei chynnal dan yr awdurdodiad yn y blwch sy'n ymwneud â gwerth y gweithgarwch awdurdodedig.

Os oes angen i Wyliadwriaeth Gyfeiriedig barhau am beth amser ar ôl i'r gweithgarwch gwyliadwriaeth olaf ddod i ben, yna dylid cynnwys eglurhad am yr oedi o ran diddymu'r awdurdodiad ar y Ffurflen Ddiddymu. Dylai'r eglurhad yma nodi pam yr oedd yn angenrheidiol ac yn gymesur i'r wyliadwriaeth barhau, er enghraifft, oherwydd bod angen cynnal asesiad o'r wybodaeth a oedd ar gael.

Wrth ddiddymu awdurdodiadau CHIS, dylai'r Ymgeisydd gofnodi p'un ai a gafodd offer gwyliadwriaeth technegol ei ddefnyddio gan y CHIS ac, os felly, dylai hefyd nodi pa wybodaeth a gafodd ei chofnodi gan yr offer.

Ar ôl diddymu awdurdodiad CHIS, dylid parhau i ystyried diogelwch a lles y CHIS. Felly, bydd angen i'r Swyddog Awdurdodi fod yn fodlon ei fod wedi mynd i'r afael â'r holl faterion mewn perthynas â lles.

Swyddogion Awdurdodi

2. Dim ond Swyddogion Awdurdodi sydd â'r hawl i lofnodi ffurflenni. Mae rhestr o swyddi awdurdodedig yn Atodiad 1. Bydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn diweddarau'r Atodiad yma, ac yn ychwanegu ato yn ôl yr angen. Os yw Prif Swyddog yn dymuno ychwanegu, dileu neu amnewid swydd, rhaid iddo ef/hi gyfeirio cais o'r fath at yr Uwch Swyddog Cyfrifol i'w ystyried, yn ôl yr angen. Mae'r Uwch Swyddog Cyfrifol wedi'i awdurdodi'n briodol i ychwanegu, dileu neu amnewid swyddi sy'n cael eu rhestru yn Atodiad 1.

3. Mae awdurdodiadau dan y Ddeddf yn wahanol i awdurdod dirprwyedig i weithredu dan Gynllun Dirprwyo a Chynlluniau Rheoli mewnol y Cyngor. Mae awdurdodiadau dan y Ddeddf ar gyfer ymchwiliadau penodol yn unig, a rhaid eu hadnewyddu neu eu diddymu unwaith y bydd yr wyliadwriaeth benodol wedi'i chwblhau neu ar fin dod i ben. Dydy'r awdurdodiadau ddim yn dod i ben gydag amser!
4. Rhaid i'r Cyngor a'r unigolion hynny sy'n gweithredu dan y Ddeddf roi sylw i'r Codau Ymarfer sydd wedi'u cyhoeddi dan y Ddeddf. Bydd modd i bob Swyddog Awdurdodedig ddarllen copïau o'r codau yma, sydd ar gael ar www.gov.uk. Mae enghreifftiau defnyddiol yn y Codau Ymarfer sy'n darparu canllawiau ar wahanol bwyntiau. Mae rhai o'r enghreifftiau yma yn Atodiad 3 ond dylid eu defnyddio'n ofalus. Cofiwch dydy enghreifftiau damcaniaethol ddim yn darparu'r un manylder â'r hyn sydd i'w gael mewn achosion go iawn.

Hyfforddiant

5. Mae'n ofynnol bod Swyddogion Awdurdodi sydd wedi'u hawdurdodi i lofnodi unrhyw Ffurflenni'r Ddeddf ac Ymgeiswyr yn derbyn hyfforddiant priodol.
6. Os yw'r Uwch Swyddog Cyfrifol o'r farn bod Swyddog Awdurdodi ddim wedi cydymffurfio'n llawn â gofynion y Ddogfen yma, mae gyda'r Uwch Swyddog Cyfrifol yr awdurdod priodol i dynnu'n ôl awdurdodiad y Swyddog yna.

Ffurflenni Cais

7. Dim ond Ffurflenni cymeradwy y Ddeddf sy'n cael eu nodi yn y Ddogfen yma y dylid eu defnyddio. Bydd unrhyw ffurflenni eraill sy'n cael eu defnyddio yn cael eu gwrthod gan y Swyddog Awdurdodi a/neu'r Uwch Swyddog Cyfrifol.

'Ffurflenni GG' (Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig) – Gweler Atodiad 4

8. Ffurflen GG 1 Cais am Awdurdodiad ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig
Ffurflen GG 2 Adnewyddu Awdurdodiad ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig
Ffurflen GG 3 Diddymu Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig
Ffurflen GG 4 Adolygiad o Awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig

Ffurflenni CHIS – Gweler Atodiad 5

9. Ffurflen CHIS 1 Cais am Awdurdodiad ar gyfer Gweithgarwch a Defnyddio CHIS
Ffurflen CHIS 2 Adnewyddu Gweithgarwch a Defnyddio CHIS
Ffurflen CHIS 3 Diddymu Gweithgarwch a Defnyddio CHIS
Ffurflen CHIS 4 Cofnod o Ddefnydd o CHIS
Ffurflen CHIS 5 Adolygiad o Weithgarwch a Defnydd o CHIS

Sail dros Awdurdodi

10. Dim ond ar y seiliau canlynol y mae gyda'r Cyngor yr hawl i awdurdodi Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (Ffurflenni GG) :

At ddibenion atal neu ganfod ymddygiad sydd:

- a. Yn cynnwys o leiaf un drosedd neu ragor;

AC

- b. Y gosb ar gyfer o leiaf un o'r troseddau, p'un ai ar gollfarn ddiannod neu ar dditiad, yw uchafswm cyfnod o 6 mis o garchar;

NEU

- c. Mae'n drosedd o dan Adran 146, 147 neu 147A o Ddeddf Trwyddedu 2003 neu Adran 7 o Ddeddf Plant a Phobl Ifainc 1933 neu Adran 91 neu 92 o Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014.

11. Dim ond ar y seiliau canlynol y mae gyda'r Cyngor yr hawl i awdurdodi Gweithgarwch a defnyddio Ffynonellau Cuddwybodaeth Ddynol(Ffurflenni CHIS) at ddibenion atal neu ganfod trosedd neu atal anhrefn.

Ymyrraeth Anuniongyrchol, Angenrheidiol a Chymesur a Deunydd Cyfrinachol

12. **Beth mae'r term “angenrheidiol” yn ei olygu?**

Mae'r Ddeddf yn darparu fframwaith ar gyfer sicrhau bod unrhyw weithgarwch gwyliadwriaeth ddim yn ymyrryd â hawliau dynol yr unigolyn. Wrth ystyried a ddylid cymeradwyo awdurdodiad, rhaid i'r Swyddog Awdurdodi ystyried a yw'r dull gweithredu arfaethedig yn angenrheidiol.

Rhaid i Swyddog Awdurdodi ystyried nifer o faterion wrth benderfynu a yw'r camau arfaethedig yn angenrheidiol. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Cydbwysu hawliau dynol “y targed” â hawliau a rhyddid unigolion eraill;
- Penderfynu bod angen caffael yr wybodaeth ofynnol yn y modd yma a bod dim modd ei chaffael yn rhesymol trwy ddulliau eraill a fyddai'n golygu llai o ymyrraeth â phreifatrwydd, neu ddim ymyrraeth o gwbl.

Rhaid ystyried pob achos ar sail unigol, achos mae'n bosibl y bydd yr hyn sy'n angenrheidiol dan rai amgylchiadau ddim yn angenrheidiol dan amgylchiadau eraill. Dylid ystyried dulliau eraill o gaffael gwybodaeth bob amser, fel defnyddio pwerau gwybodaeth trydydd parti, y Rhynggrwyd a ffynonellau eraill. Rhaid i'r wybodaeth fod yn angenrheidiol er mwyn cynnal yr ymchwiliad. Ddylai'r Cyngor ddim ystyried caffael gwybodaeth trwy ddulliau cudd os dydy'r wybodaeth yma ddim yn angenrheidiol ar gyfer yr ymchwiliad. Mae angen i Swyddogion ddangos pam ei bod yn angenrheidiol yn yr achos yma ac ar y cam yma.

Beth mae'r term “cymesur” yn ei olygu?

Mae bod yn gymesur yn gysyniad pwysig iawn, ac mae'n golygu bod rhaid i unrhyw ymyrraeth â hawliau unigolyn fod yn gymesur â'r amcan arfaethedig. Mae hyn yn golygu mai nod y cam gweithredu yw ceisio cyflawni nod cyfreithlon (er enghraifft, diogelu plentyn rhag cael ei gam-drin o bosibl). Fydd dim modd cyfiawnhau ymyrraeth os yw'r dulliau sy'n cael eu defnyddio i gyflawni'r nod yn ormodol dan yr holl amgylchiadau. Felly, pan fydd cais am gynnal gwyliadwriaeth, rhaid i'r cam gweithredu fodloni'r amcan dan sylw yn unig. Ddylai ddim bod yn annheg nac yn fympwyol, a ddylai'r effaith ar yr unigolyn neu'r grŵp o bobl dan sylw ddim bod yn rhy ddifrifol.

Dylai pob cam gweithredu sy'n cael ei awdurdodi fod yn fuddiol i'r ymchwiliad a ddylai ddim bod yn anghymesur. Fydd y ffaith bod trosedd sy'n cael ei hamau o bosibl yn ddifrifol ddim yn golygu bod camau gweithredu ymwithiol yn gymesur. Fydd yr un cam gweithredu yn cael ei ystyried yn gymesur os oes modd caffael yr wybodaeth dan sylw yn rhesymol trwy ddulliau eraill sy'n llai ymwithiol.

Mewn perthynas â bod yn gymesur, pa gwestiynau ddylai'r Ymgeisydd roi sylw iddyn nhw ar y Ffurflen Gais?

Dylai'r Ymgeisydd roi sylw i'r canlynol:

- (a) Cydbwyso maint a chwmpas y gweithgarwch arfaethedig yn erbyn difrifoldeb a maint y drosedd dan sylw;
- (b) Ystyried a yw'r gweithgarwch yn ddefnydd priodol o'r Ddeddf ac yn ffordd resymol, ar ôl ystyried yr holl ddewisiadau rhesymol eraill, o gael y canlyniad angenrheidiol;
- (c) Esbonio sut a pham y bydd y dulliau a fydd yn cael eu mabwysiadu yn achosi'r ymyrraeth leiaf posibl ar y targed ac eraill;
- (ch) Darparu tystiolaeth, cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, sy'n nodi pa ddulliau eraill a gafodd eu hystyried a pham chawson nhw ddim eu rhoi ar waith.

Yn ogystal â hyn, o ran gweithgarwch CHIS, rhaid i'r Ymgeisydd roi sylw i'r elfen ganlynol wrth ystyried bod yn gymesur:

- (d) A fyddai'r gweithgarwch sydd i'w awdurdodi yn effeithio ar breifatrwydd eraill, gan egluro pam (os yw'n berthnasol) ei fod, serch hynny, yn gymesur i fwrw ymlaen â'r ymgyrch.

Beth yw ystyr y term “Ymyrraeth Anuniongyrchol”?

Mae hyn yn digwydd pan fydd Swyddogion yn caffael gwybodaeth breifat am bobl sydd ddim yn gysylltiedig â'r ymchwiliad. Rhaid i Swyddogion Awdurdodi ystyried tebygolrwydd a maint yr ymyrraeth anuniongyrchol wrth ystyried unrhyw gais, a sicrhau bod Ymgeiswyr wedi cynllunio i gadw'r ymyrraeth yma i'r lleiafswm bosibl. Os does dim modd osgoi'r ymyrraeth yma, mae modd awdurdodi'r gweithgarwch o hyd, ar yr amod bod yr ymyrraeth yn cael ei hystyried yn gymesur. Mae sefyllfaoedd lle y byddai modd i'r ymyrraeth yma ddigwydd yn cynnwys:

- Arsylwi pa mor brysur yw busnes – sy'n golygu bod rhaid gwylio pobl sydd ddim yn gysylltiedig â'r achos dan sylw yn mynd a dod;
- Mewn pryniant prawf, efallai y bydd sgysiau cwsmeriaid eraill yn cael eu clywed neu'u harsylwi.

Rhaid rhoi ystyriaeth arbennig os yw deunydd cyfrinachol yn gysylltiedig â'r achos.

Beth mae'r term "deunydd cyfrinachol" yn ei olygu?

Deunydd cyfrinachol yw unrhyw beth sy'n

- Destun braint gyfreithiol, e.e. cyfathrebu rhwng cynghorydd cyfreithiol a'i gleient;
- Cyfathrebu rhwng Aelod Seneddol/Aelod Cynulliad/Aelod o Senedd Ewrop ac etholwr ynghylch materion etholaeth;
- Gwybodaeth bersonol gyfrinachol, e.e. gwybodaeth am iechyd neu gwnsela unigolyn neu gymorth arall wedi'i roi iddo/iddi;
- Deunydd newyddiadurol cyfrinachol (mae hyn yn cynnwys deunydd cyfathrebu cysylltiedig), hynny yw, deunydd wedi'i gaffael at ddibenion newyddiaduraeth ac sy'n destun ymrwymiad i'w gadw yn gyfrinachol.

Mewn achosion lle mae'n debygol y bydd gwybodaeth am ddeunydd cyfrinachol yn cael ei chaffael, yna rhaid i'r Wylidwriaeth Gyfeiriedig gael ei hawdurdodi gan y Prif Weithredwr

Asesu'r Ffurflen Gais

13. Cyn i Swyddog Awdurdodi lofnodi Ffurflen, rhaid iddo/iddi:

- (a) Rhoi ystyriaeth i'r Ddogfen Polisi a'r Gweithdrefnau Corfforaethol yma, yr hyfforddiant sydd wedi'i ddarparu a'r canllawiau cyfredol.
- (b) Bod yn fodlon bod awdurdodiad y Ddeddf:
 - i) yn unol â'r gyfraith;
 - (ii) yn angenrheidiol dan amgylchiadau'r achos penodol ar un o'r seiliau wedi'i grybwyll ym mharagraff 10 uchod; ac
 - (iii) yn gymesur â'r hyn y mae'n ceisio'i gyflawni.
- (c) Wrth asesu a yw'r wylidwriaeth arfaethedig yn gymesur ai peidio, ystyried dulliau priodol eraill o gaffael yr wybodaeth. **Caiff y dull lleiaf ymwithiol ei ystyried yn gymesur gan y llys.**
- (ch) Ystyried y risg o ymyrryd â phreifatrwydd unigolion, ac eithrio'r rheiny sy'n destun penodedig yr wylidwriaeth (Ymyrraeth Anuniongyrchol). Rhaid cymryd camau i osgoi neu leihau ymyrraeth anuniongyrchol (i'r graddau lle bo hynny'n bosibl) ac mae'n bosibl bydd y mater yma yn effeithio ar bennu a yw'n gymesur;
- (d) Pennu dyddiad i adolygu'r awdurdodiad, a'i adolygu ar y dyddiad yna neu cyn hynny;

- (dd) Sicrhau bod y Ffurflen Gais wedi ei nodi gyda Chyfeirnod Unigryw y mae'r Ymgeisydd wedi'i gael o swyddfa'r Uwch Swyddog Cyfrifol.

Ar gyfer Gwylidwriaeth Gyfeiriedig, bydd y Cyfeirnod yn dilyn y fformat:

- RCT/001/18/DS

Lle mae 001 yn rhif sy'n cynyddu yn olynol, mae 18 yn nodi'r flwyddyn gyfredol ac mae DS yn dangos bod y cais yn ymwneud â Gwylidwriaeth Gyfeiriedig.

Ar gyfer defnyddio CHIS, bydd y Cyfeirnod yn dilyn y fformat:

- RCT/001/18/CHIS

Lle mae 001 yn rhif sy'n cynyddu yn olynol, mae 18 yn nodi'r flwyddyn gyfredol ac mae CHIS yn dangos bod y cais yn ymwneud â gweithgarwch ac awdurdodi CHIS.

- (e) Bydd dogfennau wedi'u cwblhau, gan gynnwys ceisiadau, awdurdodiadau, gwrthodiadau, a dogfennau adnewyddu a diddymu, yn cael eu hanfon mewn da bryd i swyddfa'r Uwch Swyddog Cyfrifol i'w cofnodi ac er mwyn diweddarau'r Gofrestr Ganolog. Fydd hyn ddim yn atal yr Is-adran unigol rhag cadw copi o'r ddogfen/dogfennau at ddibenion gweithgarwch gweithredol byw.
- (f) Dylai'r Swyddog Awdurdodi hefyd gofnodi a yw ef/hi yn rhan uniongyrchol o'r ymchwiliad ai peidio. (Noder: ddylai Swyddog Awdurdodi ddim bod yn gyfrifol am awdurdodi gweithgarwch y mae ef/hi'n rhan uniongyrchol ohono, oni bai bod dim modd ei osgoi)

Rhaid i swyddogion gofnodi dyddiad nesaf adolygu'r awdurdodiad ar y Ffurflenni Awdurdodi, Adolygu ac Adnewyddu.

14. **Cymeradwyaeth Farnwrol**

- (a) Unwaith y bydd cais am ddefnyddio Gwylidwriaeth Gyfeiriedig neu ar gyfer gweithgarwch neu ddefnyddio CHIS wedi'i awdurdodi gan y Swyddog Awdurdodi, yna bydd angen i'r awdurdodiad gael Cymeradwyaeth Farnwrol gan Ynad (Ynad Heddwch).
- (b) Bydd angen i'r Ymgeisydd gysylltu â'r llys ynadon i drefnu apwyntiad i wneud y cais. Bydd yr Ymgeisydd yn cwblhau'r Ffurflen Gais Cymeradwyaeth Farnwrol (Ffurflen JA1) ac yn paratoi Ffurflen Gorchymyn Cymeradwyaeth Farnwrol (Ffurflen JA2) i'w llofnodi gan Ynad Heddwch (YH). Bydd y Ffurflen Gais yn cynnwys crynodeb byr o amgylchiadau'r achos.
- (c) Bydd y Swyddog yn darparu copi o'r awdurdodiad gwreiddiol a'r dogfennau ategol sy'n nodi'r achos i'r YH. Mae hyn yn sail i'r cais i'r YH a dylai gynnwys

yr holl wybodaeth y bydd raid dibynnu arni. Dylid dangos yr awdurdodiad gwreiddiol i'r YH ond bydd yr Awdurdod Lleol yn ei gadw. Efallai y bydd y llys yn dymuno gwneud copi. Bydd y Ffurflen Gais a'r Gorchymyn Barnwrol (wedi'u cwblhau'n rhannol) yn cael eu darparu i'r YH.

- (ch) Bydd y gwrandawriad yn breifat a bydd yn cael ei glywed gan un YH. Bydd yr YH yn darllen ac yn ystyried yr awdurdodiad a'r Ffurflen Gais a'r Gorchymyn Barnwrol. Bydd modd i'r YH ofyn cwestiynau er mwyn cael eglurhad ar faterion neu i ofyn am sicrwydd ychwanegol ar faterion penodol.
- (d) Bydd yr YH yn ystyried a yw'n fodlon bod sail resymol dros gredu bod yr awdurdodiad yn angenrheidiol ac yn gymesur adeg ei awdurdodi neu ei adnewyddu. Bydd yr YH hefyd yn ystyried a oes sail resymol o hyd. Yn ogystal â hyn, rhaid i'r YH fod yn fodlon bod yr awdurdodiad wedi'i gymeradwyo yn unol ag unrhyw gyfyngiadau cyfreithiol perthnasol, e.e. bod y trothwy trosedd ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig wedi'i fodloni.

Rhaid i'r achos gael ei gyflwyno drwy'r Ffurflenni a'r papurau ategol yn unig. O ran y Swyddog, dydy darparu tystiolaeth lafar ddim yn ddigon lle dydy hyn ddim yn cael ei hadlewyrchu na'i chefnogi yn y dogfennau wedi'u darparu. Mae modd i'r YH nodi ar y Ffurflen unrhyw wybodaeth ychwanegol y mae wedi'i derbyn yn ystod y gwrandawriad ond ddylai gwybodaeth sy'n sylfaenol i'r achos ddim cael ei chyflwyno yn y modd yma.

- (dd) Os oes angen rhagor o wybodaeth er mwyn pennu a yw'r awdurdodiad wedi bodloni'r meini prawf, yna bydd yr YH yn gwrthod yr awdurdodiad. Os caiff cais ei wrthod, dylai'r Awdurdod Lleol ystyried a oedd modd iddo gyflwyno cais arall, e.e. os oedd gwybodaeth i gefnogi'r cais a oedd ar gael i'r Awdurdod Lleol, ond a oedd heb ei chynnwys yn y dogfennau a gafodd eu darparu yn y gwrandawriad.
- (e) Bydd yr YH yn cofnodi ei benderfyniad ar y Ffurflen Gorchymyn Barnwrol. Hwn fydd cofnod swyddogol penderfyniad yr YH. Bydd staff y llys yn cadw copi o'r awdurdodiad a'r Ffurflen Gais a'r Gorchymyn Barnwrol. Bydd yr wybodaeth yma'n cael ei chadw'n ddiogel.
- (f) Dyma'r penderfyniadau y mae modd i'r YH eu gwneud:
 - 1. Cymeradwyo neu adnewyddu'r awdurdodiad;
 - 2. Gwrthod cymeradwyo neu adnewyddu'r awdurdodiad;
 - 3. Gwrthod cymeradwyo neu adnewyddu'r awdurdodiad a'i ddileu;

Os yw'r YH yn gwrthod cymeradwyo neu adnewyddu'r awdurdodiad, fydd e ddim yn dod i rym a fydd dim modd i'r Awdurdod Lleol ddefnyddio'r dull yn yr achos yna.

- (ff) Bydd yr awdurdodiad yn ddilys adeg ei gymeradwyo gan yr YH. Os dydy'r awdurdodiad ddim yn cael ei adnewyddu, bydd ei rym yn dod i ben ar ddiwedd cyfnod o dri mis (ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig) neu 12 mis (ar gyfer defnyddio CHIS) gan ddechrau ar amser ei gymeradwyo gan yr YH. Mae'n bwysig bod y dyddiad dod i ben yn cael ei gofnodi'n gywir trwy

ddefnyddio ddyddiad y Gymeradwyaeth Farnwrol, yn hytrach na dyddiad cymeradwyo'r Swyddog Awdurdodi.

- (g) Os caiff cais ei wrthod, mae'n bosibl y bydd y Cyngor yn dymuno ystyried y rhesymau dros ei wrthod. Er enghraifft, byddai modd cywiro gwall technegol ar y Ffurflen heb i'r Cyngor fynd drwy'r broses awdurdodi mewnol eto. Yna, mae'n bosibl y bydd y Swyddog yn dymuno ceisio am Gymeradwyaeth Farnwrol eto ar ôl cymryd y camau yna. Os yw'r YH yn penderfynu dileu'r awdurdodiad gwreiddiol, rhaid i'r llys beidio ag arfer ei bŵer i ddiddymu'r awdurdodiad yna oni bai bod yr Ymgeisydd wedi cael o leiaf 2 ddiwrnod busnes o ddyddiad gwrthod yr awdurdodiad i gyflwyno sylwadau. Mae gofyniad o hyd i gofnodi a chadw ceisiadau sy'n cael eu gwrthod yn y Gofrestr Ganolog.
- (ng) Bydd angen i'r Cyngor gael Cymeradwyaeth Farnwrol ar gyfer pob awdurdodiad/cais cychwynnol dan y Ddeddf, yn ogystal ag ar gyfer pob adnewyddiad a bydd angen i swyddogion gadw copi o'r Ffurflen Gais a'r Gorchymyn Barnwrol ar ôl i'r YH eu llofnodi. Does dim rhaid i'r YH ystyried naill ai achosion o ddiddymu nac adolygiadau mewnol.
- (h) Ar achlysuron prin, efallai y bydd angen i Swyddogion gael mynediad at YH y tu allan i oriau gwaith, felly bydd angen i'r Swyddog wneud y trefniadau angenrheidiol gyda staff y llys. Bydd angen i'r Swyddog ddarparu dwy Ffurflen Gais a dau Orchymyn Barnwrol (wedi'u cwblhau'n rhannol) fel bod modd i'r YH gadw un copi. Dylai'r Swyddog roi copi o'r Ffurflen Gais a'r Gorchymyn Barnwrol wedi'u llofnodi i'r llys y diwrnod gwaith nesaf.
- (i) Pan fo achos o adnewyddu wedi'i amserlennu i ddigwydd y tu allan i oriau'r llys, e.e. yn ystod cyfnod gwyliau, cyfrifoldeb y Swyddog Ymchwilio yw sicrhau bod hyn yn digwydd cyn y terfyn amser. Mae gweithdrefnau y tu allan i oriau arferol ar gyfer argyfyngau a ddylen nhw ddim cael eu defnyddio os yw achos o adnewyddu ddim wedi'i brosesu mewn pryd.
- (l) Os bydd yr Ynadon yn gwneud unrhyw sylwadau perthnasol i'r Ymgeisydd am ansawdd y cais neu'r wybodaeth sydd ynddo, dylai'r Ymgeisydd roi gwybod i'r Swyddog Awdurdodi am hyn yn ddi-oed. Mae hyn fel bod modd cymryd unrhyw gamau angenrheidiol i gynnwys neu fynd i'r afael â'r materion hyn. Byddai'n arfer da i'r Swyddog Awdurdodi gofnodi unrhyw sylwadau o'r fath ac unrhyw gamau sy'n cael eu cymryd.

Trefniadau Diogelu Ychwanegol wrth Awdurdodi CHIS

- 15. Wrth awdurdodi gweithgarwch neu ddefnyddio CHIS, rhaid i'r Swyddog Awdurdodi hefyd:
 - (a) bod yn fodlon bod gweithgarwch a/neu ddefnydd y CHIS yn gymesur â'r hyn y mae'n ceisio'i gyflawni;
 - (b) bod yn fodlon bod trefniadau priodol yn eu lle ar gyfer rheoli a goruchwyllo'r CHIS. Rhaid i hyn gynnwys mynd i'r afael â materion iechyd a diogelwch, a hynny trwy gynnal asesiad risg;

- (c) ystyried y graddau tebygol o ymyrraeth ar y rheiny a fydd o bosibl yn cael eu heffeithio;
- (ch) ystyried unrhyw effaith andwyol ar hyder cymunedol a fyddai o bosibl yn deillio o weithgarwch neu ddefnyddio CHIS neu'r wybodaeth sy'n cael ei chaffael;
- (d) sicrhau bod cofnodion sy'n cynnwys manylion ddim ar gael, ac eithrio ar sail 'angen gwybod'; ac
- (dd) ystyried diogelwch a lles parhaus y CHIS ar ôl diddymu'r awdurdodiad.

16. **Hyd**

- (a) Rhaid adolygu'r Ffurflen **yn yr amser sydd wedi'i nodi, a'i diddymu** pan does dim ei hangen mwyach. Mae'r 'awdurdodiad' i gynnal yr wyliadwriaeth yn para am uchafswm o 3 mis (o ddyddiad ei gymeradwyo gan Ynad Heddwch) ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig, ac am 12 mis (o dyddiad ei gymeradwyo gan Ynad Heddwch) ar gyfer CHIS. Fodd bynnag, p'un a yw'r wyliadwriaeth yn cael ei chynnal ai peidio yn y cyfnod perthnasol, dydy hyn ddim yn golygu bod yr 'awdurdodiad' wedi dod i ben. Mewn geiriau eraill, dydy'r Ffurflenni ddim yn dod i ben! Rhaid adolygu a/neu ddiddymu'r Ffurflenni (unwaith does dim eu hangen mwyach)!
- (b) Does dim modd adnewyddu awdurdodiad yn ysgrifenedig pan fydd yr uchafswm cyfnod wedi dod i ben. Rhaid i'r Swyddog Awdurdodi ystyried y mater o'r newydd, gan gynnwys ystyried buddion yr wyliadwriaeth hyd yma, ac unrhyw ymyrraeth anuniongyrchol sydd wedi digwydd.
- (c) Bydd yr awdurdodiad newydd yn dechrau ar y diwrnod y byddai wedi dod i ben.

G. **Gweithio gyda neu drwy Asiantaethau Eraill**

1. Pan fydd unigolyn neu sefydliad anllwyodraethol yn gweithredu dan gyfarwyddyd y Cyngor, yna maen nhw'n gweithredu yn asiant y Cyngor. Dylid ystyried bod unrhyw weithgarwch y maen nhw'n ei gynnal sy'n bodloni'r diffiniad o Wyliadwriaeth Gyfeiriedig yn cael ei awdurdodi dan y Ddeddf. O ganlyniad, pan fydd asiantaeth arall wedi cael cyfarwyddyd ar ran y Cyngor i ymgymryd ag unrhyw weithgarwch dan y Ddeddf, rhaid i'r Ddogfen yma a'r Ffurflenni sydd ynghlwm gael eu defnyddio (yn unol â'r weithdrefn arferol) a rhaid i'r asiantaeth gael gwybod, yn ôl yr angen, o'r amrywiol ofynion. Rhaid i'r asiantaeth fod yn effro i'r hyn y mae ganddi'r awdurdod i'w wneud.
2. Pan fydd asiantaeth arall (e.e. yr Heddlu, Tollau Tramor a Chartref EM, Cyllid y Wlad, yr Adran Gwaith a Phensiynau ac ati):
 - (a) yn dymuno defnyddio adnoddau'r Cyngor (e.e. systemau gwyliadwriaeth Teledu Cylch Cyfyng), rhaid i'r asiantaeth yna ddefnyddio ei gweithdrefnau ei hun mewn perthynas â'r Ddeddf a, chyn i unrhyw Swyddog gytuno i ddefnydd o'r fath, rhaid iddo/iddi gael copi o awdurdodiad yr asiantaeth yna dan y Ddeddf (rhaid cadw copi o hyn ar y Gofrestr Ganolog) a/neu ddarnau perthnasol o'r awdurdodiad, neu

lythyr gan yr asiantaeth yn cadarnhau bod yr awdurdodiad yn bodoli. Mae'r rhain yn ddigonol o ran diogelu'r Cyngor a'r defnydd o'i adnoddau;

- (b) yn dymuno defnyddio adeiladau'r Cyngor ar gyfer eu gweithgarwch eu hunain dan y Ddeddf, dylai'r Swyddog, fel arfer, adael i hyn ddigwydd, oni bai bod rhesymau diogelwch, gweithredol neu reolaethol da eraill o ran peidio â defnyddio adeiladau'r Cyngor. Mae'n bosibl bydd yr asiantaeth arall yn ceisio yswiriant addas neu indemniadau priodol eraill, os oes angen, ar gyfer cydweithrediad y Cyngor yng ngweithgarwch yr asiantaeth. Mewn achosion o'r fath, fodd bynnag, ddylai Ffurflenni RIPA y Cyngor ddim cael eu defnyddio, gan fod y Cyngor yn 'helpu' yn unig – a ddim yn cymryd rhan yng ngweithgarwch yr asiantaeth allanol.
- 3. O ran 2 (a), os yw'r Heddlu neu Asiantaeth arall yn dymuno defnyddio adnoddau'r Cyngor ar gyfer gwyliadwriaeth gyffredinol, yn hytrach na gweithgarwch penodol dan y Ddeddf, dylai'r Heddlu neu asiantaeth arall ddarparu llythyr priodol sy'n gofyn am y defnydd arfaethedig ac yn nodi cwmipas y cylch gwaith, hyd y cyfnod gwyliadwriaeth, pwy fydd yn ymgymryd â'r wylidwriaeth gyffredinol a'i nod, cyn bod y Cyngor yn rhyddhau unrhyw rai o'i adnoddau ar gyfer y defnydd arfaethedig.
- 4. Lle caiff ei ragweld y bydd asiantaeth arall, fel yr Heddlu, yn cynorthwyo gyda'r gweithgarwch wrth gynnal yr wylidwriaeth, yna dylid nodi hyn yn glir ar yr awdurdodiad. Does dim angen i'r asiantaeth arall gael awdurdodiad ar wahân. Rhaid i Swyddogion sicrhau bod Swyddogion o'r asiantaeth arall yn effro i gwmpas a chyfyngiadau'r awdurdodiad.
- 5. Mewn achosion lle bydd awdurdodiad i ddefnyddio CHIS o fudd i asiantaethau yn ogystal â'r Cyngor, mae'n bosibl y bydd un o'r asiantaethau yn cymryd y cyfrifoldeb dros reoli'r CHIS ar ran y lleill.
- 6. Os ydych chi'n ansicr ynghylch hyn, ceisiwch gyngor yr Uwch Swyddog Cyfrifol cyn gynted â phosibl.

NG. Rheoli Cofnodion

- 1. Rhaid i'r Cyngor gadw cofnod manwl o'r holl awdurdodiadau, adolygiadau, ac achosion o adnewyddu, diddymu a gwrthod awdurdodiadau ar gyfer pob Adran. Bydd Cofrestr Ganolog o'r holl Ffurflenni Awdurdodi yn cael ei chynnal a'i monitro gan yr Uwch Swyddog Cyfrifol. Dylai'r cofnodion yma gael eu cadw am o leiaf 3 blynedd ar ôl i bob awdurdodiad ddod i ben.

Y Gofrestr Ganolog wedi'i chynnal a'i chadw gan yr Uwch Swyddog Cyfrifol

- 2. Rhaid i Swyddogion Awdurdodi anfon y Ffurflen Awdurdodi wreiddiol (ac unrhyw adolygiad neu achos o adnewyddu, diddymu a gwrthod yr awdurdodiad) ynghyd â chopi o unrhyw Ffurflen Gorchymyn Cymeradwyaeth Farnwrol cyn gynted ag sy'n ymarferol. Bydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn monitro hyn ac yn rhoi arweiniad priodol o bryd i'w gilydd, neu'n diwygio'r Ddogfen yma, yn ôl yr angen.

3. Bydd y Gofrestr Ganolog yn cynnwys:

- Dyddiad ac amser yr awdurdodiad
- Enw a gradd y Swyddog Awdurdodi
- Cyfeirnod Unigryw ar gyfer yr ymchwiliad
- Teitl y gweithgarwch gan gynnwys enwau testunau'r gweithgarwch os ydyn nhw'n hysbys
- Manylion mynd i'r Llys Ynadon ar gyfer Cymeradwyaeth Farnwrol, (Bydd hyn yn cynnwys dyddiad mynd i'r llys, yr Ynad sy'n penderfynu, penderfyniad y llys ac amser a dyddiad y penderfyniad yna)
- Dyddiadau unrhyw adolygiadau
- Dyddiad adnewyddu'r awdurdodiad
- Enw a gradd y Swyddog Awdurdodi sy'n cymeradwyo adnewyddu'r awdurdodiad
- A yw ymchwiliad yn debygol o arwain at gaffael deunydd cyfrinachol
- A oedd y Swyddog Awdurdodi'n ymwneud â'r ymchwiliad yn uniongyrchol
- Dyddiad diddymu
- Enw / Ffugenw y CHIS
- Asesiad risg unigol ar gyfer y CHIS

4. Bydd y Cyngor yn cadw cofnodion am gyfnod o dair blynedd o leiaf ar ôl i awdurdodiad ddod i ben. Mae hawl gyda Swyddfa'r Comisiynydd Pwerau Ymchwilio (IPCO) archwilio/adolygu polisïau a gweithdrefnau'r Cyngor, ac awdurdodiadau unigol.

Rôl y Porthor

5. Gan fod gyda nifer o Swyddogion Awdurdodi gwahanol yr hawl i awdurdodi defnyddio Gwyliaidwriaeth Gyfeiriedig neu CHIS, mae'n bwysig bod ansawdd yr holl awdurdodiadau o'r fath yn cael eu gwirio er cysondeb gan yr Uwch Swyddog Cyfrifol, neu ar ei ran.

Ar ôl i'r awdurdodiad ddod i law, bydd Ysgrifennydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn gwirio'r Gofrestr Ganolog i weld a yw Swyddog arall wedi'i awdurdodi i ymgymryd â gweithgarwch o'r fath yn y cyfeiriad sydd wedi'i nodi neu yn yr ardal yna ac, os bydd hyn yn digwydd, bydd yn dwyn y mater yma at sylw'r Swyddog Awdurdodi arfaethedig.

Bydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol neu gyfreithiwr sy'n gweithredu ar ei ran yn edrych yn fanwl ar yr holl awdurdodiadau pan maen nhw'n dod i law ar y Gofrestr Ganolog. Os dydy awdurdodiad o'r fath ddim yn bodloni safonau uchel disgwyliedig Rhondda Cynon Taf, bydd y cyfreithiwr, ar ran yr Uwch Swyddog Cyfrifol, yn cyfarwyddo'r Swyddog Awdurdodi i ddiddymu'r awdurdodiad ar unwaith. Os oes modd goresgyn yr anawsterau, rhaid i'r Ymgeisydd gyflwyno cais newydd. Bydd Swyddog Awdurdodi yn ei asesu'n ofalus, gan gofio pryderon yr Uwch Swyddog Cyfrifol. Os oes penderfyniad ei fod yn amhriodol cymeradwyo awdurdodiad ar gyfer yr ymchwiliad yma, am fod diffyg angen neu am ei fod e ddim yn gymesur neu fel arall, bydd yr Ymgeisydd yn cael cyfarwyddyd i beidio â defnyddio gwyliaidwriaeth yn yr ymchwiliad dan sylw.

H. Goruchwyllo arfer swyddogaethau

1. Uwch Swyddog Cyfrifol

Mae'r Uwch Swyddog Cyfrifol yn gyfrifol am:

- Sicrhau bod yr holl Swyddogion Awdurdodi o safon briodol;
- Uniondeb y prosesau o awdurdodi gwyliadwriaeth a rheoli defnyddio CHIS;
- Cydymffurfio â'r Ddeddf a'r Codau Ymarfer;
- Goruchwyllo bod gwallau'n cael eu hadrodd i Swyddfa'r Comisiynydd Pwerau Ymchwilio (IPCO), nodi'r hyn sydd wedi achosi'r gwall(au) a gweithredu prosesau er mwyn sicrhau'r un peth rhag digwydd eto;
- Ymgysylltu ag arolygwyr IPCO pan fyddan nhw'n cynnal arolygiadau;
- Goruchwyllo bod unrhyw gynlluniau gweithredu y mae'r IPCO yn eu hargymhell ar ôl arolygiad yn cael eu rhoi ar waith;

Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethol yw'r Uwch Swyddog Cyfrifol o ran defnyddio Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig neu CHIS.

Dim ond oddi wrth yr IPCO y mae hawl gyda'r Uwch Swyddog Cyfrifol i ofyn am arweiniad.

2. Aelodau Etholedig

- Bob blwyddyn dylai aelodau etholedig adolygu defnydd y Cyngor o'r Ddeddf a chreu'r Polisi Corfforaethol ar gyfer defnyddio'r Ddeddf.
- Dylai aelodau etholedig ystyried adroddiad mewnol rheolaidd gan yr Uwch Swyddog Cyfrifol i sicrhau bod defnydd o'r Ddeddf yn gyson â'r Polisi Corfforaethol a bod y Polisi yma'n parhau i fod yn addas at y diben.
- Ddylai aelodau etholedig ddim bod yn rhan o'r broses benderfynu ar gyfer awdurdodiadau penodol.

3. Swyddfa'r Comisiynydd Pwerau Ymchwilio (IPCO)

Mae'r IPCO yn cynnal arolygiadau rheolaidd i adolygu sut mae'r Cyngor yn defnyddio'r Ddeddf. Yna, mae'r Comisiynydd yn paratoi adroddiad ar yr arolygiad yma, sef sut mae'r Cyngor yn gweithredu ac yn arfer ei bwerau dan y Ddeddf. Mae'n bosibl y bydd argymhellion yn yr adroddiad i helpu'r Cyngor i wella a gweithredu arfer da. Bydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn sicrhau bod cynllun yn cael ei baratoi ar ôl yr arolygiad i weithredu'r argymhellion yma, ac yna cyflwyno'r gwelliannau.

Yn ôl cyngor yr IPCO, os yw arolygydd yr IPCO yn lleisio barn am fater penodol yn ystod yr arolygiad, byddai'n annoeth i Swyddogion gymryd yr arweiniad allan o'i gyd-destun a'i gymhwyso i sefyllfaoedd eraill.

4. Tribiwnlys Pwerau Ymchwilio

Mae'r Tribiwnlys Pwerau Ymchwilio wedi'i gyflwyno gan y ddeddfwriaeth ac mae'n cynnwys uwch aelodau o'r farnwriaeth ac ymarferwyr y gyfraith. Mae'n

annibynnol ar y llywodraeth. Mae gyda'r Tribiwnlys bwerau llawn i ymchwilio a phenderfynu ar unrhyw achosion o fewn ei awdurdodaeth sy'n cael eu cyfeirio ato.

I. Sylwadau i gloi

1. Lle mae ymyrraeth wedi bod â'r hawl i barch at fywyd preifat a theulu, yn ôl yr hyn sydd wedi'i warantu dan Erthygl 8 y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol, a lle does dim ffynhonnell arall o awdurdod cyfreithlon ar gyfer yr ymyrraeth, neu os dydy hi ddim yn angenrheidiol neu'n gymesur â'r amgylchiadau, mae'n bosibl mai canlyniad peidio â chael yr awdurdodiad cywir neu ddilyn yr weithdrefn awdurdodi gywir sydd wedi'i nodi yn y Ddeddf a'r Ddogfen yma, yw bod y gweithgarwch (a'r dystiolaeth sydd wedi'i chaffael) yn cael eu hystyried yn anghyfreithlon gan y Llysoedd yn unol ag Adran 6 o Ddeddf Hawliau Dynol 1998.
2. Felly, bydd cael awdurdodiad dan y Ddeddf a dilyn canllawiau'r Ddogfen yma yn sicrhau bod y gweithgarwch yn cael ei gynnal yn unol â'r gyfraith a bod mesurau diogelu llym yn erbyn camddefnyddio hawliau dynol unrhyw unigolyn ar waith.
3. Bydd Swyddogion Awdurdodi wedi'u hyfforddi'n briodol a rhaid iddyn nhw feddwl yn synhwyrol bob tro y mae gofyn iddyn nhw lofnodi Ffurflen. Ddylen nhw byth lofnodi Ffurflen(ni) heb feddwl am eu cyfrifoldebau personol a chyfrifoldebau'r Cyngor.
4. Ar y Ffurflen(ni), rhaid nodi'n glir 'DDIM YN BERTHNASOL', 'DD/B' neu roi llinell drwy unrhyw flychau sydd ddim yn berthnasol. Rhaid bod yn ofalus hefyd wrth sicrhau bod yr wybodaeth gywir yn cael ei defnyddio ac yn cael ei rhoi yn y blychau cywir. Hefyd, rhaid cofnodi rhesymau dros wrthod cais ar y Ffurflen, a'i chadw ar gyfer archwiliadau yn y dyfodol.
5. Am gyngor a chymorth pellach ar y Ddeddf, cysylltwch â'r Uwch Swyddog Cyfrifol. Dyma'r manylion:

Christopher B. Jones,
Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethol,
Y Pafiliynau,
Parc Hen Lofa'r Cambrian,
Tonypandy.
CF40 2XX

Ffôn:(01443) 424105

E-bost: chris.b.jones@rctcbc.gov.uk

ATODIAD 1

Rhestr o Swyddi Swyddogion Awdurdodi

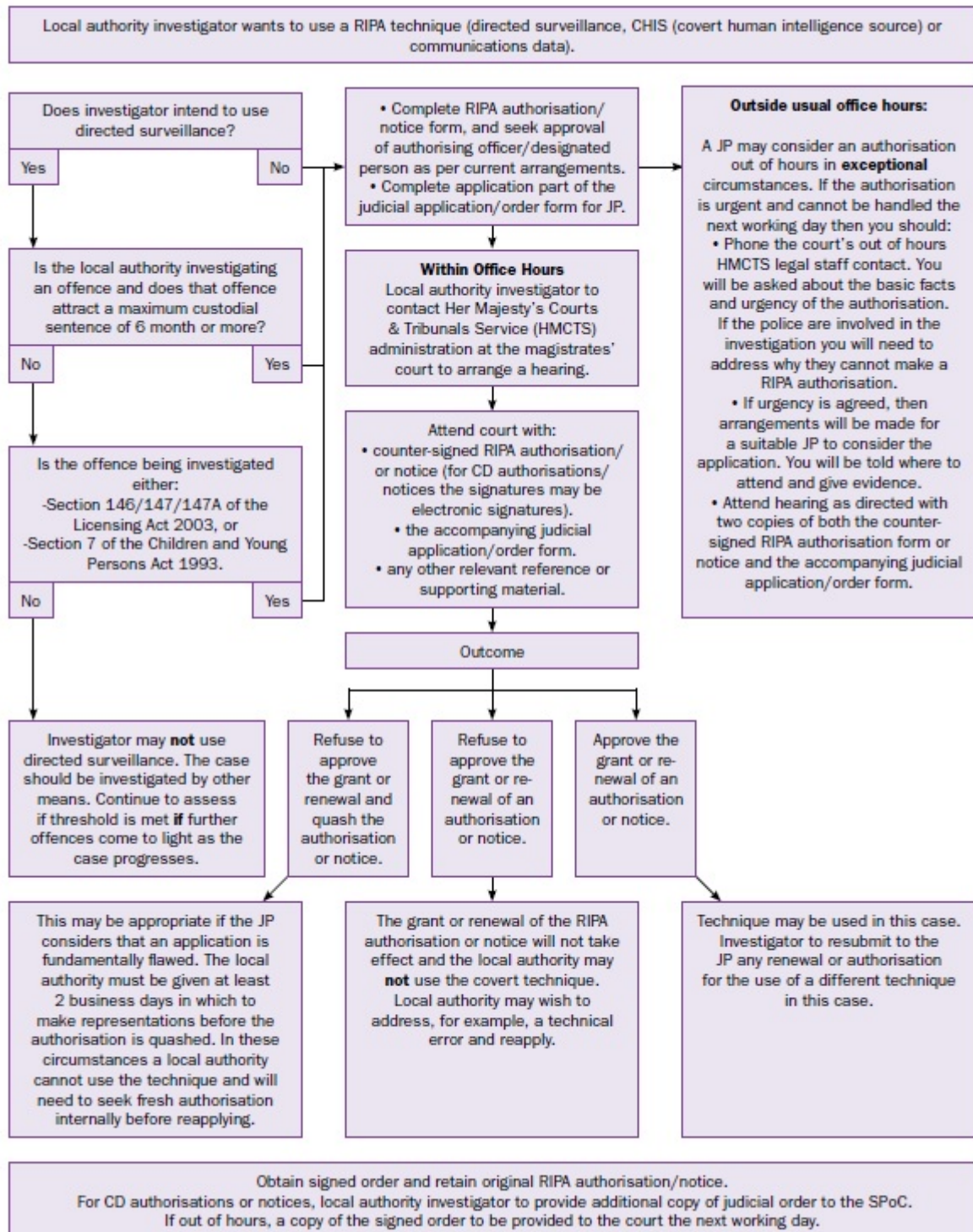
CYFADRAN	Enw'r Swyddog Cyswllt
PRIF WEITHREDWR <i>Swyddogion Awdurdodi:</i> Prif Weithredwr Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethol Pennaeth Ymglyfreitha, Cynllunio a'r Amgylchedd, Cymuned a Gwasanaethau i Blant Cyfarwyddwr Gwasanaeth, Cynllunio	Chris Bradshaw Chris Jones Paul Nicholls Simon Gale
GWASANAETHAU CORFFORAETHOL A RHENG FLAEN <i>Swyddogion Awdurdodi</i> Cyfarwyddwr Gwasanaethau'r Priffyrdd a Gofal y Strydoedd Pennaeth Gwasanaethau Gofal y Strydoedd Pennaeth Refeniw a Budd-daliadau	Nigel Wheeler Steve Owen Matthew Phillips
GWASANAETHAU CYMUNED A GWASANAETHAU I BLANT <i>Swyddogion Awdurdodi</i> Cyfarwyddwr Gwasanaeth – Iechyd a Diogelwch y Cyhoedd, a'r Gymuned Pennaeth Diogelu'r Cyhoedd a Thai Rheolwr Safonau Masnach Rheolwr Strategaeth Tai a Buddsoddi Rheolwr Llygredd ac Iechyd y Cyhoedd	Paul Mee Louise Davies Judith Parry Jennifer Ellis Neil Piliner

NODIADAU PWYSIG

- A.** Rhaid i bob unigolyn sydd wedi'i gyflogi yn y swyddi uchod dderbyn hyfforddiant priodol.
- B.** Dim ond y Prif Weithredwr sydd wedi'i awdurdodi i lofnodi Ffurflenni sy'n ymwneud â Ffynonellau Ieuenctid ac Unigolion Agored i Niwed (gweler paragraff **G** y Ddogfen yma).
- C.** Os yw Prif Swyddog yn dymuno ychwanegu, dileu neu amnewid swydd, rhaid iddo ef/hi gyfeirio cais o'r fath at yr Uwch Swyddog Cyfrifol i'w ystyried, yn ôl yr angen.

CH. Os ydych yn ansicr ynghylch hyn, dylech ofyn i'r Uwch Swyddog Cyfrifol CYN awdurdodi, adnewyddu, diddymu neu wrthod unrhyw wylriadwriaeth gyfeiriedig a/neu CHIS.

SIART LIF RIPA (SAESNEG YN UNIG)

Noder: Os ydych yn ansicr ynghylch hyn, dylech ofyn i'r Uwch Swyddog Cyfrifol CYN awdurdodi, adnewyddu, diddymu neu wrthod unrhyw wyladwriaeth gyfeiriedig a/neu CHIS. Bydd Prif Swyddogion yn dynodi aelodau o'u staff i fod yn yr Is-adran. Cydlynwyr at ddibenion y Ddeddf a chynghori'r Uwch Swyddog Cyfrifol yn unol â hynny.

ATODIAD 3

Enghreifftiau Penodol o God Ymarfer y Ddeddf

Cod Ymarfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig

Gwybodaeth breifat

Enghraifft 1

Efallai y bydd dau berson sy'n cael sgwrs ar y stryd neu ar fws yn disgwyl bod cynnwys y sgwrs yna yn breifat – o fewn rheswm – er eu bod nhw'n siarad yn gyhoeddus. Felly, dylid ystyried cynnwys sgwrs o'r fath yn wybodaeth breifat o hyd. Felly, byddai awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig yn briodol er mwyn i awdurdod cyhoeddus recordio neu wrando ar y sgwrs yn rhan o ymchwiliad neu weithgarwch penodol.

Enghraifft 2

Mae Swyddogion Awdurdod Lleol yn dymuno gyrru heibio i gaffi er mwyn tynnu llun o'r tu allan. Dydy awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig ddim yn debygol o fod yn angenrheidiol yn yr achos yma, achos mae'n debygol fydd dim gwybodaeth breifat am unrhyw unigolyn yn cael ei chaffael na'i recordio. Fodd bynnag, pe byddai'r Awdurdod yn dymuno cynnal ymarfer tebyg, e.e. er mwyn sefydlu a oes rhywun yn mynd i eiddo'n rheolaidd ac felly yn byw yno, mae casglu gwybodaeth yn debygol o arwain at gaffael gwybodaeth breifat am y person yna a dylid ystyried gwneud cais am awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig.

Enghraifft 3

Mae Swyddog gwyliadwriaeth yn bwriadu recordio unigolyn penodol yn rhoi ei enw a'i rif ffôn i gynorthwydd siop, er mwyn cadarnhau ei hunaniaeth, a hynny'n rhan o ymchwiliad troseddol. Er bod y person wedi datgelu'r manylion yma mewn man cyhoeddus, serch hynny, dylid disgwyl – o fewn rheswm – bod y manylion yna ddim yn cael eu cofnodi ar wahân at ddiben arall. Felly, dylid gwneud cais am awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig.

Ymateb ar unwaith

Enghraifft 1

Fyddai awdurdodiad dan Ddeddf 2000 ddim yn briodol lle mae Swyddogion yr Heddlu yn cuddio eu hunain i arsylwi ar bobl amheus y maen nhw'n dod ar eu traws yn ystod patrôl arferol.

Dyletswyddau arsylwi cyffredinol

Enghraifft 1

Fyddai Swyddogion yr Heddlu mewn dillad plaen sydd ar batrôl yn monitro man lle mae trosedd ar y stryd fawr neu sydd yno er mwyn atal a dod o hyd i bobl yn dwyn o siopau ddim angen awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig. Eu hamcan yw arsylwi lleoliad a, thrwy blismona adweithiol, nodi ac arestio'r rheiny sy'n cyflawni trosedd.

Mae'n bosibl bydd y gweithgarwch yma'n rhan o ymchwiliad penodol ond mae'n weithgarwch arsylwi cyffredinol, yn hytrach na gwyliadwriaeth ar unigolion, ac mae'n annhebygol y bydd gwybodaeth breifat yn cael ei chaffael. Felly, does dim angen gwneud cais am awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig.

Enghraifft 2

Mae Swyddogion Awdurdod Lleol yn mynd i arwerthiant cist car lle mae yna amheuaeth bod nwyddau ffug yn cael eu gwerthu. Dydyn nhw ddim yn cynnal gwyliadwriaeth ar unigolion penodol a'u bwriad yw nodi a mynd i'r afael â throseddwyr, a hynny trwy blismona adweithiol. Eto, mae hyn yn rhan o ddyletswyddau cyffredinol awdurdodau cyhoeddus ac mae'n annhebygol y bydd gwybodaeth breifat yn cael ei chaffael. Felly, does dim angen gwneud cais am awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig.

Enghraifft 3

Mae cuddwybodaeth yn awgrymu bod siopwr lleol yn gwerthu alcohol yn agored i gwsmeriaid dan oed, heb ofyn unrhyw gwestiynau. Mae gweithiwr wedi'i hyfforddi neu berson wedi'i gyflogi gan awdurdod cyhoeddus yn cael ei ddefnyddio i weithredu'n berson ifanc er mwyn prynu alcohol. Dan yr amgylchiadau hyn, mae unrhyw berthynas, os yw un yn cael ei sefydlu o gwbl, yn debygol o fod mor ddibwys o ran gofynion y Ddeddf, y byddai modd i awdurdod cyhoeddus ddod i'r casgliad bod dim angen awdurdodiad CHIS. Fodd bynnag, os yw'r unigolyn sy'n prynu yn gwisgo offer recordio ond heb ei awdurdodi i fod yn CHIS, neu os yw oedolyn yn arsylwi, dylid ystyried cymeradwyo awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig.

Enghraifft 4

Mae Swyddogion gwyliadwriaeth yn bwriadu dilyn ac arsylwi Z yn gudd yn rhan o weithgarwch wedi'i drefnu ymlaen llaw er mwyn pennu a yw hi'n dwyn o siopau, ar sail amheuan ei bod hi. Y bwriad yw cynnal gwyliadwriaeth gudd ar Z a recordio'r hyn y mae'n ei wneud yn rhan o'r ymchwiliad. Yn yr achos yma, mae'n debygol y bydd raid ystyried bywyd preifat yr unigolyn dan sylw, lle mae preifatrwydd yn cael ei ddisgwyl, mae'r gwyliadwriaeth gudd wedi'i threfnu ymlaen llaw a dydy hi ddim yn rhan o ddyletswyddau arsylwi cyffredinol neu blismona adweithiol. Felly, dylid ystyried gwneud cais am awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig.

Ddim yn ymwneud â swyddogaethau craidd

Enghraifft 1

Mae cyflogwr Swyddog yr Heddlu'n amau ei fod yn gwneud gwaith ychwanegol yn groes i reoliadau disgyblu. Mae'r Heddlu y mae'n aelod ohono yn dymuno cynnal gwyliadwriaeth gudd ar y swyddog y tu allan i'w waith arferol. Dydy gweithgarwch o'r fath, hyd yn oed os yw'n debygol o arwain at gaffael gwybodaeth breifat, ddim yn gyfystyr â Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig dan Ddeddf 2000 achos dydy e ddim yn ymwneud â chyflawni swyddogaethau craidd yr Heddlu. Yn hytrach, mae'n ymwneud â chyflawni swyddogaethau cyffredin, fel cyflogaeth, sy'n gyffredin i bob awdurdod cyhoeddus. Mae gweithgarwch o'r math yma yn dod dan Ddeddf Diogelu Data 1998 a chod arferion cyflogaeth.

Teledu Cylch Cyfyng a chamerau ANPR

Enghraifft 1

Caiff offer gwyliadwriaeth gudd, fel systemau teledu cylch cyfyng yng nghanol y dref neu gamerau ANPR, ei ddefnyddio i gasglu gwybodaeth yn rhan o weithgarwch adweithiol (e.e. i nodi unigolion sydd wedi cyflawni difrod troseddol ar ôl yr achlysur). Dydy defnydd o'r fath ddim yn gyfystyr â gwyliadwriaeth gudd gan fod yr offer yn amlwg a ddim yn destun unrhyw dargedu cudd. Fyddai ei ddefnyddio dan yr amgylchiadau yma ddim yn gofyn am gael awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig.

Enghraifft 2

Mae gwybodaeth yn dod i law carfan Heddlu leol bod unigolyn sy'n cael ei amau o ddwyn o geir yng nghanol y dref. Mae'r Heddlu yn penderfynu defnyddio system teledu cylch cyfyng canol y dref i gynnal gwyliadwriaeth ar yr unigolyn yma. Mae hyn er mwyn peidio â'i wneud yn effro i'r ffaith bod gyda'r Heddlu ddiddordeb penodol ynddo. Dylid ystyried gofyn am awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig ar gyfer y defnydd cudd, wedi'i dargedu yma o'r system teledu cylch cyfyng amlwg yng nghanol y dref i fonitro a/neu recordio symudiadau'r unigolyn.

Bod yn gymesur

Enghraifft 1

Mae unigolyn yn cael ei amau o gyflawni nifer o achosion o ddifrod troseddol mewn siop leol, ar ôl anghydfod gyda'r perchennog. Caiff cyfnod o Wyliadwriaeth Gyfeiriedig arno ei awgrymu er mwyn recordio ei symudiadau a'r hyn mae'n ei wneud at ddibenion atal neu ganfod trosedd. Er bod hyn yn sail ddilys ar gyfer cynnal Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig, mae'n annhebygol y bydd yr ymyrraeth ddilynol â phreifatrwydd yr unigolyn yn gymesur dan amgylchiadau'r achos dan sylw. Yn benodol, mae'n annhebygol y bydd caffael gwybodaeth breifat am drefn ddyddiol yr unigolyn yn angenrheidiol neu'n gymesur er mwyn ymchwilio i'r gweithgarwch sy'n peri pryder. Yn hytrach, mae'n debygol y bydd ffordd i wneud hyn sy'n tarfu llai ar yr unigolyn, e.e. arsylwi agored ar y lleoliad dan sylw hyd nes y bydd trosedd wedi'i chyflawni.

Ymyrraeth Anuniongyrchol

Enghraifft 1

Mae CThEM yn ceisio cynnal Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig ar T ar y sail ei bod yn angenrheidiol ac yn gymesur at ddibenion casglu treth. Ar ôl asesu'r sefyllfa, mae'n anrnod y bydd gwyliadwriaeth o'r fath yn arwain at gaffael rhywfaint o wybodaeth am aelodau o deulu T, sydd ddim yn destun yr wyliadwriaeth. Dylai'r Swyddog Awdurdodi ystyried pa mor gymesur yw'r ymyrraeth anuniongyrchol yma, ac a ddylid cymryd camau digonol i'w chyfyngu, wrth gymeradwyo'r awdurdodiad. Mae'n bosibl y byddai hyn yn cynnwys peidio â recordio na chadw unrhyw ddeunydd wedi'i gaffael trwy ymyrraeth anuniongyrchol.

Enghraifft 2

Mae asiantaeth gorfodi'r gyfraith yn ceisio cynnal gweithgarwch gwyliadwriaeth gudd i ganfod lleoliad N er mwyn atal trosedd ddifrifol. Y bwriad yw cynnal Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig ar P, cydymaith N, er mwyn sefydlu lleoliad N. Ar ôl asesu'r sefyllfa, dydy P ddim yn rhan o'r drosedd. Yn y sefyllfa yma, bydd P yn destun yr awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig a dylai'r Swyddog Awdurdodi ystyried pa mor angenrheidiol a chymesur yw cynnal Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig ar P, gan gofio bod ffyrdd eraill llai ymwithiol ar gael i ganfod lleoliad N. Efallai ei fod yn wir y bydd Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig ar P hefyd yn arwain at gaffael gwybodaeth am deulu P, a fyddai, yn yr achos yma, yn ymyrraeth anuniongyrchol. Dylai'r Swyddog Awdurdodi ystyried hyn hefyd.

Gweithgarwch Cudd Ar-lein (1) – Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig

Enghraifft 1

Mae Swyddog yr Heddlu yn defnyddio'r rhyngrwyd i chwilio am enw, cyfeiriad neu rif ffôn i sefydlu a oes gydag unigolyn sydd o ddiddordeb i'r Heddlu bresenoldeb ar-lein. Mae annhebygol y bydd angen awdurdodi hyn. Fodd bynnag, ar ôl dod o hyd i broffil neu hunaniaeth unigolyn ar y cyfryngau, os oes penderfyniad i fonitro neu dynnu gwybodaeth o'r proffil a chofnodi'r wybodaeth yma gan ei bod yn berthnasol i ymchwiliad neu weithgarwch, yna dylid ystyried awdurdodiad.

Enghraifft 2

Mae Swyddog Tollau yn cynnal archwiliad cychwynnol o broffil ar-lein unigolyn i sefydlu a yw'r unigolyn yn berthnasol i ymchwiliad. Mae annhebygol y bydd angen awdurdodi hyn. Fodd bynnag, wrth edrych ar wybodaeth yr unigolyn yna, os mai'r bwriad yw tynnu a chofnodi gwybodaeth er mwyn sefydlu proffil, gan gynnwys gwybodaeth fel hunaniaeth, patrwm bywyd, arferion, yr hyn y mae'r unigolyn yn bwriadu ei wneud neu'r bobl y mae'r unigolyn yn ymwneud â nhw, efallai y byddai'n ddoeth cael awdurdodiad hyd yn oed ar gyfer yr ymweliad unigol yna at broffil yr unigolyn. (Fel sy'n cael ei nodi yn y paragraff canlynol, mae'n bosibl y bydd pwrpas yr ymweliad yn berthnasol o ran a ddylid ceisio awdurdodiad ai peidio).

Enghraifft 3

Mae awdurdod cyhoeddus yn monitro'r rhyngrwyd yn gyffredinol. Dydy hyn ddim yn rhan o ymchwiliad neu weithgarwch penodol, parhaus, ond yn hytrach er mwyn nodi themâu, tueddiadau, dangosyddion posibl o ymddygiad troseddol neu ffactorau eraill y byddai modd iddyn nhw ddylanwadu ar strategaethau neu weithgarwch gweithredol. Does dim angen awdurdodiad dan y Ddeddf ar gyfer y gweithgarwch yma. Fodd bynnag, pan fydd y gweithgarwch yma yn arwain at ddod o hyd i unigolion sy'n destun diddordeb a oedd yn anhysbys cyn y gweithgarwch, unwaith y daw penderfyniad i fonitro'r unigolion yna yn rhan o weithgarwch neu ymchwiliad parhaus, dylid ystyried awdurdodiad.

Gweithgarwch Cudd Ar-lein (2) – CHIS

Enghraifft 1

Mae Swyddog CThEM yn bwriadu prynu eitem ar-lein ar safle arwerthiant er mwyn ymchwilio i gudd-wybodaeth am wir werth y nwyddau, sef bod hyn ddim yn cael ei ddatgan, a hynny at ddibenion treth. Mae'r Swyddog yn gorffen prynu'r eitem a dydy e/hi ddim yn gohebu'n breifat â'r gwerthwr nac yn gadael adborth ar y safle. Does dim perthynas gudd yn cael ei ffurfio a does dim angen gofyn am awdurdodiad CHIS.

Enghraifft 2

Mae CThEM yn rhoi tasg i aelod o'r cyhoedd brynu nwyddau o nifer o wefannau i gael gwybodaeth am hunaniaeth y gwerthwr, gwlad tarddiad y nwyddau a'r trefniadau bancio. Rhaid i'r unigolyn ymgysylltu â'r gwerthwr yn ôl yr angen i orffen y broses brynu. Dylai awdurdodiad CHIS gwmpasu hyn oherwydd y bwriad i sefydlu perthynas at ddibenion cudd.

Enghraifft 3

Mae Swyddog yn creu persona ffug, heb gysylltiad â gorfodi'r gyfraith, ar safleoedd cyfryngau cymdeithasol er mwyn hwyluso ymchwil neu ymchwiliad gweithredol yn y dyfodol. Yn rhan o'r gweithgarwch o greu persona ffug, mae'n "dilyn" amrywiaeth o bobl ac endidau ac yn "hoffi" negeseuon yn achlysurol heb ymgysylltu ymhellach. Does dim perthynas yn cael ei ffurfio a does dim angen awdurdodiad CHIS.

Enghraifft 4

Mae'r Swyddog yn anfon cais i ymuno â grŵp caeedig. Mae'r Swyddog yn gwybod bod y grŵp yn cael ei weinyddu gan unigolyn sydd o ddiddordeb ac sy'n gysylltiedig ag ymchwiliad penodol. Byddai angen awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig i gwmpasu'r gwaith monitro cudd arfaethedig ar y safle we. Unwaith y caiff ei dderbyn i'r grŵp, daw'n amlwg bod angen rhyngweithio pellach. Dylai hyn gael ei awdurdodi trwy awdurdodiad CHIS.

Diweddarau awdurdodiadau trwy adolygiad

Enghraifft 1

Mae'r Heddlu yn cael awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig i awdurdodi gwyliadwriaeth ar "X a'i gymdeithion" at ddibenion ymchwilio i'r amheuron eu bod yn cyflawni trosedd. Caiff X ei weld yn cyfarfod ag A mewn caffi. Ar ôl asesu'r sefyllfa, mae penderfyniad y bydd gwyliadwriaeth ddilynol ar A yn cynorthwyo'r ymchwiliad. Mae hawl i'r gwyliadwriaeth ar A barhau (mae'n gydymaith i X) ond dylid diwygio'r awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig trwy adolygiad fel ei fod yn cynnwys "X a'i gymdeithion, gan gynnwys A".

Cod Ymarfer Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol

Sefydlu, cynnal a defnyddio perthynas

Enghraifft 1

Mae cuddwybodaeth yn awgrymu bod siopwr lleol yn gwerthu alcohol yn agored i gwsmeriaid dan oed, heb ofyn unrhyw gwestiynau. Mae person ifanc yn cael ei gyflogi a'i hyfforddi gan awdurdod cyhoeddus ac yna'n cael ei ddefnyddio er mwyn prynu alcohol. Dan yr amgylchiadau hyn, mae unrhyw berthynas, os caiff ei sefydlu o gwbl, yn debygol o fod mor gyfyngedig o ran gofynion Deddf 2000 y byddai modd i awdurdod cyhoeddus ddod i'r casgliad bod awdurdodiad CHIS yn ddiangen. Fodd bynnag, os yw'r prynwr prawf yn gwisgo offer recordio ond heb ei awdurdodi i fod yn CHIS, dylid ystyried cymeradwyo awdurdodiad Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig.

Enghraifft 2

Dan amgylchiadau tebyg, mae cudd-wybodaeth yn awgrymu y bydd siopwr yn gwerthu alcohol i bobl ifainc o ystafell yng nghefn y siop, ar yr amod ei fod wedi dod i adnabod ac ymddiried ynddyn nhw gyntaf. O ganlyniad, mae'r awdurdod cyhoeddus yn penderfynu defnyddio ei gyflogai sawl gwaith, i ddod yn gyfaill i'r siopwr fel ei fod yn ymddiried yn y cyflogai, er mwyn prynu alcohol. Dan yr amgylchiadau yma, mae perthynas wedi'i sefydlu a'i chynnal at ddiben cudd ac felly dylid cael awdurdodiad CHIS.

Gwirfoddolwyr Cyhoeddus

Enghraifft 1

Mae aelod o'r cyhoedd yn cynnig gwybodaeth o'i wirfodd i aelod o awdurdod cyhoeddus ynglŷn â rhywbeth y mae wedi'i weld yn ei gymdogaeth. Fyddai'r aelod o'r cyhoedd ddim yn cael ei ystyried yn CHIS. Dydy'r aelod o'r cyhoedd ddim yn trosglwyddo gwybodaeth o ganlyniad i berthynas sydd wedi'i sefydlu neu ei chynnal at ddiben cudd.

Enghraifft 2

Mae unigolyn sy'n ffonio llinell frys gyfrinachol (e.e. Tacle'r Tacle, Llinell Gymorth y Tollau Tramor, y Llinell Gymorth Gwrthderfysgaeth, neu rif ffôn cyhoeddus y Gwasanaeth Diogelwch) yn datgelu ei fod yn gwybod am weithgarwch troseddol neu derfysgol. Hyd yn oed os yw'r unigolyn yn cymryd rhan yn y gweithgarwch y mae'n rhoi gwybod amdano, fyddai'r unigolyn ddim yn cael ei ystyried yn CHIS achos dydy'r wybodaeth ddim yn cael ei datgelu ar sail perthynas a gafodd ei sefydlu neu'i chynnal at y diben cudd yna. Fodd bynnag, os yw'r unigolyn yn cael ei ofyn i gynnal ei berthynas â'r rhai dan sylw a pharhau i gyflenwi gwybodaeth, byddai awdurdodiad ar gyfer gweithredu neu ddefnyddio CHIS yn briodol.

Rhoi tasg i unigolyn sydd ddim yn ymwneud â chreu neu gynnal perthynas

Enghraifft 1

Mae aelod o awdurdod cyhoeddus yn gofyn i aelod o'r cyhoedd gadw cofnod o'r holl gerbydau sy'n cyrraedd ac yn gadael lleoliad penodol, neu gofnodi manylion ymwelwyr â thŷ cyfagos. Does dim perthynas wedi'i sefydlu na'i chynnal er mwyn caffael yr wybodaeth ac felly does dim angen awdurdodiad CHIS. Efallai y bydd angen ystyried awdurdodiadau eraill dan y Ddeddf, e.e. Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig lle mae ymyrraeth ag hawliau Erthygl 8 unigolyn.

Nodi pryd mae ffynhonnell ddynol yn dod yn CHIS

Enghraifft 1

Ag yntau'n arfer ei ddyletswydd yn ddinesydd, mae Mr Y yn cynnig gwybodaeth am gydweithiwr o'i wirfodd i aelod o awdurdod cyhoeddus. Ar y cam yma, dydy Mr Y ddim yn CHIS gan ei fod e ddim wedi sefydlu na chynnal (neu wedi gofyn i sefydlu neu gynnal) perthynas â'i gydweithiwr at ddiben cudd caffael a datgelu gwybodaeth. Fodd bynnag, mae'r awdurdod cyhoeddus yn cysylltu â Mr Y maes o law ac yn gofyn iddo gadarnhau peth gwybodaeth benodol am ei gydweithiwr. Ar y cam yma, mae'n debygol bod perthynas Mr Y â'i gydweithiwr yn cael ei chynnal a'i defnyddio at ddiben cudd darparu'r wybodaeth yna. Felly, byddai awdurdodiad CHIS yn briodol er mwyn awdurdodi ymyrraeth â hawl Erthygl 8 i barch at fywyd preifat a theuluol cydweithiwr Mr Y.

Ymyrraeth Anuniongyrchol

Enghraifft 1

Mae awdurdodiad CHIS yn cael ei ddefnyddio mewn perthynas â gweithredwr cudd sy'n cael ei ddefnyddio i gaffael gwybodaeth am weithgarwch giang droseddol dan amheuaeth. Ar ôl cynnal asesiad, bydd y gweithredwr cudd yn caffael gwybodaeth breifat am rai unigolion sydd ddim yn ymwneud â gweithgarwch troseddol ac sydd ddim o ddiddordeb i'r ymchwiliad. Dylai'r Swyddog Awdurdodi ystyried pa mor gymesur yw'r ymyrraeth anuniongyrchol yma, ac a ddylid cymryd camau digonol i'w chyfyngu, wrth gymeradwyo'r awdurdodiad.

Enghraifft 2

Mae'r Heddlu yn ceisio canfod ble mae Mr W er budd diogelwch y wlad. Er mwyn gwneud hyn, caiff gweithredwr cudd ei ddefnyddio i geisio caffael yr wybodaeth yma gan Mr P, sy'n gydymaith i Mr W ac sydd ddim o ddiddordeb uniongyrchol o safbwynt diogelwch. Caiff cais am awdurdodiad CHIS ei gyflwyno er mwyn awdurdodi'r defnydd. Bydd angen i'r Swyddog Awdurdodi ystyried pa mor angenrheidiol a chymesur yw'r gweithgarwch yn erbyn Mr P a Mr W, a fydd yn destunau uniongyrchol yr ymyrraeth. Bydd angen i'r Swyddog Awdurdodi hefyd ystyried pa mor gymesur yw unrhyw ymyrraeth anuniongyrchol a fydd yn digwydd os oes unrhyw ymyrraeth ychwanegol â bywyd preifat a theuluol unigolion eraill sydd ddim o ddiddordeb i'r ymchwiliad.

Adolygu ac adnewyddu awdurdodiadau

Enghraifft 1

Mae'r Heddlu yn cael awdurdodiad i awdurdodi CHIS i ddefnyddio ei pherthynas â "Mr X a'i gymdeithion agos" at ddiben cudd darparu gwybodaeth sy'n ymwneud â'u rôl dybiedig mewn trosedd. Mae Mr X yn cyflwyno'r CHIS i Mr A, sy'n gydymaith agos i Mr X. Ar ôl asesu'r sefyllfa, caiff ei benderfynu y bydd caffael rhagor o wybodaeth am Mr A yn helpu â'r ymchwiliad. Mae'n bosibl y bydd y CHIS yn defnyddio ei pherthynas â Mr A i gaffael yr wybodaeth yma, ond dylai adolygiad yr awdurdodiad nodi unrhyw ymyrraeth â bywyd preifat a theuluol "Mr X a'i gymdeithion, gan gynnwys Mr A" a bod ymyrraeth o'r fath yn unol â'r awdurdodiad gwreiddiol.

ATODIAD 4

FFURFLENNI GG RIPA: GWYLIADWRIAETH GYFEIRIEDIG

Ffurflen GG 1: Cais am awdurdodiad ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig.

Ffurflen GG 2: Cais am Adnewyddu Ffurflen GG 1.

Ffurflen GG 3: Adolygiad o Ffurflen GG 1.

Ffurflen GG 4: Diddymu Ffurflen GG 1.

Noder: Os ydych yn ansicr ynghylch hyn, dylech ofyn i'r Uwch Swyddog Cyfrifol CYN awdurdodi, adnewyddu, diddymu neu wrthod unrhyw wylidwriaeth gyfeiriedig a/neu CHIS.

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	
--	--

RHAN II O DDEDDF RHEOLEIDDIO
PWERAU YMCHWILIO (RIPA) 2000 ("Y Ddeddf")

CAIS AM AWDURDODIAD AR GYFER
Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig

Awdurdod Cyhoeddus (Yn cynnwys cyfeiriad llawn)	
---	--

<u>Enw'r Ymgeisydd</u>		<u>Uned/Cangen/Is-adran</u>	
<u>Cyfeiriad Llawn</u>			
Manylion Cyswllt			
Enw'r Ymchwiliad/Gweithgarwch (os yw'n berthnasol)			
Swyddog Ymchwilio (os yw'n berson ar wahân i'r ymgeisydd)			

Manylion y cais:

1. Nodwch rôl/gradd y Swyddog Awdurdodi yn unol â Gorchymyn Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio (Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig a Ffynonellau Cuddwybodaeth Ddynol) 2010; Rhif 521.¹

--

¹Ar gyfer Awdurdodau Lleol: Dylid nodi union rôl/gradd y Swyddog Awdurdodi. Er enghraifft, Pennaeth Safonau Masnach.

5. Nodwch yr wybodaeth ddymunol a fydd yn cael ei chasglu o ganlyniad i'r wylidwriaeth gyfeiriedig. Dylech esbonio sut y bydd yr wybodaeth yn helpu â'r ymchwiliad.

6. Nodwch ar ba sail y mae'r wylidwriaeth gyfeiriedig yn angenrheidiol dan Adran 28 (3) o'r Ddeddf. Dylech ddileu'r *rhai amherthnasol*. Sicrhewch eich bod yn gwybod pa rai o'r seiliau hyn y mae gyda chi hawl i ddibynnu arnyn nhw. (Offeryn Statudol 2012 Rhif. 1500)

At ddibenion atal neu ganfod ymddygiad sydd:

Yn cynnwys o leiaf un drosedd neu ragor, sef

AC

Y gosb ar gyfer o leiaf un o'r troseddau, p'un ai ar gollfarn ddiannod neu ar dditiad, yw uchafswm cyfnod o 6 mis o garchar, sef ...

NEU

Mae'n drosedd dan Adran 146, 147 neu 147A o Ddeddf Trwyddedu 2003 neu Adran 7 o Ddeddf Plant a Phobl Ifainc 1933 neu Adran 91 neu 92 o Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014

Mae gwybodaeth gefndirol am y mathau hyn o droseddau a'r math o dystiolaeth sydd ei hangen i brofi'r troseddau wedi'i darparu ar ddogfen ar wahân (Dewisol)

7. Nodwch pam mae'r wylidwriaeth gyfeiriedig yma'n angenrheidiol ar y seiliau rydych chi wedi'u nodi [Y Cod, paragraff 3.3]

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	1. .
--	------

8. Nodwch fanylion unrhyw ymyrraeth anuniongyrchol bosibl a pham does dim modd ei hosgoi. [Cofiwch baragraffau 4.11 i 4.19 y Cod]

Nodwch y rhagofalon y byddwch yn eu rhoi ar waith er mwyn lleihau ymyrraeth anuniongyrchol

9. Nodwch pam mae'r wyliadwriaeth gyfeiriedig yna'n gymesur â'r hyn y mae'n ceisio ei chyflawni. Pa mor ymwthiol y mae'n debygol y bydd yr wyliadwriaeth ar y person dan sylw neu ar eraill? Ac yn nhermau gweithredol, pam mae'r angen am wyliadwriaeth yn bwysicach na'r ymyrraeth yma neu a oes modd caffael y dystiolaeth yma mewn unrhyw ffordd arall? [Y Cod, paragraffau 4.4 i 4.10]

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	
--	--

10. Gwybodaeth gyfrinachol. [Y Cod, paragraffau 9.23 i 9.72]

NODWCH Y TEBYGOLRWYDD O GAFFAEL UNRHYW WYBODAETH GYFRINACHOL:

11. Manylion yr Ymgeisydd

Enw (llythrennau bras):		Ffôn:	
Gradd/Rôl		Dyddiad	
Llofnod			

12. Datganiad y Swyddog Awdurdodi. [Nodwch y Pwy, y Beth, y Ble, y Pryd, y Pam a'r SUT yn y blwch yma a'r blwch canlynol.]

Rwy'n awdurdodi gwyliadwriaeth gyfeiriedig, wedi'i diffinio fel a ganlyn: *[Pam fod angen yr wyladwriaeth, pwy yw testun yr wyladwriaeth, ble a phryd y bydd yn digwydd, pa weithgarwch/offer gwyliadwriaeth sydd wedi'i ganiatáu, sut y caiff ei chyflawni?]*

--

Cyfeirnod Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	Unigryw
--	---------

13. Nodwch pam mae'r wyliadwriaeth gyfeiriedig yn angenrheidiol yn eich barn chi. [Y Cod, paragraff 4.5]

Nodwch pam – yn eich barn chi – mae'r wyliadwriaeth gyfeiriedig yn gymesur â'r hyn yr ydych yn ceisio'i gyflawni wrth ei chynnal. [Y Cod, paragraffau 4.6 i 4.9]

14. (Awdurdodi Gwybodaeth Gyfrinachol.) Nodwch fanylion sy'n profi cydymffurfiaeth â pharagraffau 9.23 i 9.72 y Cod

Dyddiad yr adolygiad cyntaf:	
-------------------------------------	--

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	
--	--

Amserlen ar gyfer adolygiadau dilynol o'r awdurdodiad yma: [Y Cod, paragraffau 4.34 i 4.39]. Cwblhewch y blwch yma dim ond os ydych yn gwybod y dyddiadau adolygu ar ôl yr adolygiad cyntaf. Os dydych chi ddim yn gwybod y dyddiadau neu mae'n amhriodol pennu dyddiadau adolygu ychwanegol, yna gadewch yn wag.

Enw (llythrennau bras)		Gradd/Rôl	
Llofnod		Dyddiad ac Amser	
Enw'r Ynad Heddwch sy'n rhoi'r Gymeradwyaeth Farnwrol		Dyddiad ac amser y Gymeradwyaeth Farnwrol	
Dyddiad ac amser dod i ben [e.e. wedi'i hawdurdodi: 1 Ebrill 2005 – yn dod i ben: 30 Mehefin 2005, 23:59]			

15. A yw'r Swyddog Awdurdodi yn ymwneud â'r Ymchwiliad yma'n uniongyrchol?

YDY/NAC YDY

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	
---	--

Enw (llythrennau bras)		Gradd/Rôl		
Llofnod		Dyddiad ac Amser		
Awdurdodiad Brys - Dyddiad dod i ben:		Amser dod i ben:		
<i>Cofiwch y rheol 72 awr ar gyfer awdurdodau brys – gwiriwch y Cod Ymarfer</i>	e.e. wedi'i awdurdodi am 5pm, 1 Mehefin, yn dod i ben am 4:59 pm, 4 Mehefin			

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	
--	--

**RHAN II O DDEDDF RHEOLEIDDIO
PWERAU YMCHWILIO (RIPA) 2000 ("Y Ddeddf")**

**CAIS AM ADNEWYDDU AWDURDODIAD GWYLIADWRIAETH GYFEIRIEDIG
(Atodwch yr awdurdodiad gwreiddiol)**

Awdurdod Cyhoeddus <i>(gan gynnwys cyfeiriad llawn)</i>	
---	--

Enw'r Ymgeisydd		Uned/Cangen/ Is-adran	
Cyfeiriad Llawn			
Manylion Cyswllt			
Enw'r Ymchwiliad/Gweithgarwch (os yw'n berthnasol)			
Rhif Adnewyddu			

Manylion Adnewyddu:

1. Rhifau adnewyddu a dyddiadau unrhyw adnewyddiadau blaenorol.	
Rhif Adnewyddu	Dyddiad

2. Nodwch fanylion unrhyw newidiadau sylweddol i'r wybodaeth sydd i'w chael yn yr awdurdodiad gwreiddiol sy'n berthnasol adeg yr adnewyddu.

--

3. Nodwch y rhesymau pam mae angen parhau â'r wyliadwriaeth gyfeiriedig.

--

4. Nodwch pam mae'r wyliadwriaeth gyfeiriedig yn parhau i fod yn gymesur â'r hyn y mae'n ceisio ei gyflawni.

--

5. Nodwch gynnwys yr wybodaeth wedi'i chaffael hyd yma drwy'r wyliadwriaeth gyfeiriedig a pha mor werthfawr yw hi i'r ymchwiliad/gweithgarwch.

--

6. Nodwch fanylion canlyniadau'r adolygiadau rheolaidd o'r ymchwiliad neu'r gweithgarwch.

--

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	
--	--

7. Manylion yr Ymgeisydd			
Enw (llythrennau bras)		Rhif Ffôn:	
Gradd/Rôl		Dyddiad	
Llofnod			

8. Sylwadau'r Swyddog Awdurdodi. Rhaid llenwi'r blwch yma.

9. Datganiad y Swyddog Awdurdodi.				
Rwyf i, [eich enw yma], yn awdurdodi adnewyddu'r gweithgarwch gwyliadwriaeth gyfeiriedig sydd wedi'i nodi uchod. Bydd adnewyddiad yr awdurdodiad yma yn para am 3 mis oni bai y caiff ei adnewyddu yn ysgrifenedig. Bydd yr awdurdodiad yma'n cael ei adnewyddu'n rheolaidd er mwyn asesu a oes angen iddo barhau.				
Enw (llythrennau bras) Gradd/Rôl..... Llofnod: Dyddiad				
Dyddiad Adnewyddu:		Amser:		Dyddiad:
Enw'r Ynad Heddwch sy'n rhoi'r Gymeradwyaeth Farnwrol				
Llofnod		Dyddiad ac amser y Gymeradwyaeth Farnwrol		
Dyddiad ac amser dod i ben [e.e. wedi'i hawdurdodi: 1 Ebrill 2005 – yn dod i ben: 30 Mehefin 2005, 23:59]				

Dyddiad yr adolygiad cyntaf.	
Dyddiad adolygiadau dilynol o'r awdurdodiad yma.	

GG 3

Cyfeirnod Unigryw Gwylidawriaeth Cyfeiriedig (URN)	
--	--

**RHAN II O DDEDDF RHEOLEIDDIO
PWERAU YMCHWILIO (RIPA) 2000 ("Y Ddeddf")**

ADOLYGIAD O AWDURDODIAD GWYLIADAWRIAETH GYFEIRIEDIG

Awdurdod Cyhoeddus <i>(gan gynnwys cyfeiriad llawn)</i>	
---	--

Ymgeisydd		Uned/Cangen/ Is-adran	
Cyfeiriad Llawn			
Manylion Cyswllt			
Enw'r Gweithgarwch		Rhif y Gweithgarwch* *Cyf. Ffeilio	
Dyddiad Awdurdodi neu'r Dyddiad Adnewyddu Diwethaf		Dyddiad Dod i Ben yr Awdurdodiad neu'r Adnewyddiad Diwethaf	
		Rhif yr Adolygiad	

Manylion yr Adolygiad:

1. Rhif yr adolygiad a dyddiadau unrhyw adolygiadau blaenorol.	
Rhif yr Adolygiad	Dyddiad

2. Crynodeb o'r ymchwiliad/gweithgarwch hyd yma, gan gynnwys pa wybodaeth breifat sydd wedi'i chaffael a'i gwerth.

--

3. Nodwch y rhesymau pam mae angen parhau â'r wyliadwriaeth gyfeiriedig.

--

4. Esboniwch sut mae'r gweithgarwch arfaethedig yn parhau i fod yn gymesur â'r hyn y mae'n ceisio ei gyflawni.

--

5. Nodwch fanylion unrhyw achosion o ymyrraeth anuniongyrchol a'r tebygolrwydd o achosion o'r math yma yn digwydd eto.

--

6. Nodwch fanylion unrhyw wybodaeth gyfrinachol wedi'i chaffael a'r tebygolrwydd o gaffael gwybodaeth gyfrinachol.

--

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	
---	--

7. Manylion yr Ymgeisydd			
Enw (llythrennau bras)		Rhif ffôn	
Gradd/Rôl		Dyddiad	
Llofnod			

8. Sylwadau'r Swyddog Adolygu, gan gynnwys a ddylai'r wyliadwriaeth gyfeiriedig barhau.

9. Datganiad Swyddog Awdurdodi.
Rwyf i, [eich enw yma], yn cytuno [y dylai'r/ddylai'r] ymchwiliad/gweithgarwch gwyliadwriaeth gyfeiriedig sydd wedi'i nodi uchod [barhau/ddim parhau) [tan ei adolygiad/adnewyddiad nesaf] [dylid ei ganslo ar unwaith].
Enw (llythrennau bras) Gradd/Rôl Llofnod Dyddiad

10. Dyddiad yr adolygiad nesaf:	
--	--

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	
--	--

**RHAN II O DDEDDF RHEOLEIDDIO
PWERAU YMCHWILIO (RIPA) 2000 ("Y Ddeddf")**

**DIDDYMU AWDURDODIAD
GWYLIADWRIAETH GYFEIRIEDIG**

Awdurdod Cyhoeddus <i>(gan gynnwys cyfeiriad llawn)</i>	
---	--

Enw'r Ymgeisydd		Uned/Cangen/ Is-adran	
Cyfeiriad Llawn			
Manylion Cyswllt			
Enw'r Ymchwiliad/Gweithgarwch (os yw'n berthnasol)			

Manylion diddymu:

1. Nodwch y rheswm/rhesymau dros ddiddymu'r awdurdodiad:

--

Cyfeirnod Unigryw Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig (URN)	
--	--

2. Nodwch pa mor werthfawr i'r gweithgarwch yw'r wyliadwriaeth:

--

3. Nodwch ganlyniad defnyddio'r wyliadwriaeth:

--

4. Nodwch a) y mathau o ddeilliannau a ddaeth i law o ganlyniad i'r gwyliadwriaeth a b) sut y byddan nhw'n cael eu cadw neu eu gwaredu'n ddiogel:

--

5. Datganiad y Swyddog Awdurdodi.

Rwyf i, [eich enw yma], yn awdurdodi diddymu'r ymchwiliad/gweithgarwch gwyliadwriaeth gyfeiriedig sydd wedi'i nodi uchod.

Enw (llythrennau bras):
Gradd

Llofnod
Dyddiad.....

6. Amser a Dyddiad cyfarwyddyd y Swyddog Awdurdodi i ddod â'r wyliadwriaeth i ben.

Dyddiad:		Amser	
----------	--	-------	--

7. Awdurdodiad ddiddymu.	wedi'i	Dyddiad:	Amser:
-----------------------------	--------	----------	--------

--

ATODIAD 5.

DEDDF RHEOLEIDDIO PWERAU YMCHWILIO - FFURFLENNI 'B': FFYNHONNELL CUDDWYBODAETH DDYNOL (CHIS)

Ffurflen CHIS 1: Cais am awdurdodiad ar gyfer Gweithgarwch neu Ddefnyddio Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol (CHIS).

Ffurflen CHIS 2: Cais am Adnewyddu Ffurflen CHIS 1.

Ffurflen CHIS 3: Diddymu Ffurflen CHIS 1.

Ffurflen CHIS 4: Cofnod o Ddefnydd

Ffurflen CHIS 5: Adolygiad o Ffurflen CHIS 1.

Noder: Os ydych yn ansicr ynghylch hyn, dylech ofyn i'r Uwch Swyddog Cyfrifol CYN awdurdodi, adnewyddu, diddymu neu wrthod unrhyw wyliadwriaeth gyfeiriedig a/neu CHIS.

Cyfeirnod Unigryw CHIS (URN)	
---------------------------------	--

**RHAN II O DDEDDF RHEOLEIDDIO
PWERAU YMCHWILIO (RIPA) 2000 ("Y Ddeddf")**

**CAIS AM AWDURDODIAD AR GYFER GWEITHGARWCH NEU DDEFNYDDIO
FFYNHONNELL CUDDWYBODAETH DDYNOL (CHIS)**

Awdurdod Cyhoeddus <i>(gan gynnwys cyfeiriad llawn)</i>			
Enw'r Ymgeisydd		Gwasanaeth/Adran/Cangen	
Sut byddwch chi'n cyfeirio at y ffynhonnell? h.y. beth fydd ei ffugenw neu ei gyfeirnod?			
Enw, gradd neu rôl yr unigolyn yn yr awdurdod ymchwilio perthnasol a fydd â chyfrifoldeb o ddydd i ddydd am ymwneud â'r ffynhonnell, gan gynnwys diogelwch a lles y ffynhonnell. (Yn aml caiff ei gyfeirio ato fel y Sawl sy'n Trin y CHIS)			
Enw, gradd neu rôl unigolyn arall yn yr awdurdod ymchwilio perthnasol a fydd yn goruchwyllo sut mae'r ffynhonnell yn cael ei defnyddio'n gyffredinol. (Yn aml caiff ei gyfeirio ato fel y Rheolwr)			
Pwy fydd yn gyfrifol am gadw gwir hunaniaeth y ffynhonnell (dan amodau diogel a rheolaeth lem, gyda dim ond y rheiny sydd angen gwybod yn cael mynediad at yr wybodaeth), cofnod o sut mae'r ffynhonnell wedi'i defnyddio a'r manylion sydd eu hangen dan Reoliadau Deddf (Cofnodion Ffynhonnell) 2000 (Offeryn Statudol 2000/2725)?			

Ymchwiliad/Gweithgarwch Enw (os yw'n berthnasol)	
---	--

Cyfeirnod Unigryw CHIS (URN)	
-------------------------------------	--

Manylion y cais:

1. Nodwch rôl/gradd y Swyddog Awdurdodi yn unol â Gorchymyn Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio (Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig a Ffynonellau Cuddwybodaeth Ddynol) 2010; Rhif 521.¹

2. Disgrifiwch nod y gweithgarwch neu'r ymchwiliad penodol.

3. Rhowch fanylion <u>diben</u> defnyddio'r ffynhonnell, neu ei thasg. Esboniwch sut y bydd cyflawni'r diben yma yn helpu â'r ymchwiliad.

4. Rhowch fanylion gweithgarwch cudd arfaethedig y ffynhonnell neu <u>sut</u> bydd y ffynhonnell yn cael ei defnyddio

¹Ar gyfer Awdurdodau Lleol: Dylid nodi union rôl/gradd y Swyddog Awdurdodi. Er enghraifft, Pennaeth Safonau Masnach yn hytrach na'r Swyddog sy'n gyfrifol am reoli ymchwiliad.

5. Nodwch ar ba sail y mae gweithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell yn angenrheidiol o dan Adran 29 (3) o'r Ddeddf. *Dylech ddileu'r rheiny sydd ddim yn berthnasol. Sicrhewch eich bod yn gwybod pa rai o'r seiliau hyn y mae gyda chi hawl i ddibynnu arnyn nhw. (Offeryn Statudol 2010 Rhif. 521)*

- At ddibenion atal neu ganfod trosedd neu atal anhrefn;

Mae gwybodaeth gefndirol am y mathau hyn o droseddau a'r math o dystiolaeth sydd ei hangen i brofi'r troseddau wedi'i darparu ar ddogfen ar wahân (Dewisol)

6. Eglurwch pam mae gweithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell yn angenrheidiol ar y sail yr ydych wedi'i nodi [Y Cod, paragraffau 3.2 i 3.3]

7. Nodwch fanylion unrhyw ymyrraeth anuniongyrchol bosibl a pham does dim modd ei hosgoi. [Cofiwch baragraffau 3.9 i 3.12 y Cod]

Nodwch y rhagofalon y byddwch yn eu rhoi ar waith er mwyn lleihau ymyrraeth anuniongyrchol a sut y byddwch yn eu rhoi ar waith.

8. A oes unrhyw faterion sensitif penodol i'w hystyried yn y gymuned leol lle bydd y ffynhonnell yn cael ei defnyddio? A yw awdurdodau cyhoeddus eraill yn cynnal gweithgarwch tebyg y byddai modd iddo effeithio ar ddefnyddio'r ffynhonnell (gweler Y Cod, paragraffau 3.18 i 3.198)?

9. Dylech ddarparu asesiad risg mewn perthynas â gweithgarwch arfaethedig y ffynhonnell (gweler Y Cod, paragraffau 6.13 i 6.15).

10. Eglurwch pam mae gweithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell yn gymesur â'r hyn y mae'n ceisio ei gyflawni. Pa mor ymwithiol y mae'n debygol y bydd yr wylidwriaeth ar y person dan sylw neu ar eraill? Ac yn nhermau gweithredol, pam mae'r angen am ffynhonnell yn bwysicach na'r ymyrraeth yma neu a oes modd caffael y dystiolaeth yma mewn unrhyw ffordd arall? [Y Cod, paragraffau 3.4 i 3.5]

11. Gwybodaeth gyfrinachol [Y Cod, paragraffau 8.26 i 8.71]
Nodwch y tebygolrwydd o gaffael unrhyw wybodaeth gyfrinachol

12. Manylion yr Ymgeisydd			
Enw (llythrennau bras)		Gradd/Rôl/Swydd	
Llofnod		Ffôn:	
Dyddiad			

13. Datganiad Swyddog Awdurdodi. [Nodwch y Pwy, y Beth, y Ble, y Pryd, y Pam a'r SUT yn y blwch yma a'r blwch canlynol.] Dylai'r awdurdodiad nodi enw ffugenw neu gyfeirnod y ffynhonnell, nid ei gwir hunaniaeth.
Rwy'n awdurdodi gweithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell cuddwybodaeth ddynol wedi'i diffinio fel a ganlyn: <i>[Pam mae gweithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell yn angenrheidiol, gyda Phwy y bydd y ffynhonnell yn sefydlu neu'n cynnal perthynas at ddiben cudd neu i ddefnyddio'r berthynas mewn ffordd gudd, Pa weithgarwch sy'n cael ei awdurdodi, Ble a Phryd y bydd y ffynhonnell yn cynnal y gweithgarwch sydd wedi'i awdurdodi, Sut bydd y ffynhonnell yn cynnal y gweithgarwch yma?]</i> Bydd grym yr awdurdodiad yma yn dod i ben ar ddiwedd cyfnod o 12 mis oni chaiff ei adnewyddu. Bydd yr awdurdodiad yn cael ei adnewyddu'n rheolaidd er mwyn asesu a oes angen iddo barhau.

14. Eglurwch <u>pam</u> mae gweithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell yn angenrheidiol yn eich barn chi. [Y Cod, paragraffau 3.2 i 3.3] Eglurwch <u>pam</u> mae gweithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell yn gymesur â'r hyn yr ydych yn ceisio ei gyflawni trwy ei rhoi ar waith. [Y Cod, paragraffau 3.4 i 3.5]

15 (Awdurdodi Gwybodaeth Gyfrinachol). Nodwch fanylion sy'n profi cydymffurfiaeth â pharagraffau 8.26 i 8.71 y Cod	
16. Dyddiad yr adolygiad cyntaf:	

17. Amserlen ar gyfer adolygiadau dilynol o'r awdurdodiad yma: [Y Cod, paragraffau 3.13 i 3.17]. Cwblhewch y blwch yma dim ond os ydych yn gwybod y dyddiadau adolygu ar ôl yr adolygiad cyntaf. Os dydych chi ddim yn gwybod y dyddiadau neu mae'n amhriodol pennu dyddiadau adolygu ychwanegol, yna gadewch yn wag.
--

--

18. Manylion y Swyddog Awdurdodi

Enw (llythrennau bras)		Gradd/Rôl/Swydd	
Llofnod		Dyddiad ac amser cymeradwyo Dyddiad ac amser y mae'r awdurdodiad yn dod i ben	
Enw'r Heddwch sy'n rhoi'r Gymeradwyaeth Farnwrol		Dyddiad ac amser y Gymeradwyaeth Farnwrol	

Cofiwch fod modd cymeradwyo awdurdodiad am gyfnod o 12 mis, h.y 17:00, 4 Mehefin 2006 tan 23:59, 3 Mehefin 2007.

19. A yw'r Swyddog Awdurdodi yn ymwneud â'r Ymchwiliad yma'n uniongyrchol?

YDY/NAC YDY

Ffurflen CHIS 2:

Cyfeirnod Unigryw CHIS (URN)	
-------------------------------------	--

**RHAN II O DDEDDF RHEOLEIDDIO
PWERAU YMCHWILIO (RIPA) 2000 ("Y Ddeddf")**

**CAIS AM ADNEWYDDU AWDURDODIAD FFYNHONNELL
CUDDWYBODAETH DDYNOL (CHIS)
(atodwch yr awdurdodiad gwreiddiol)**

Awdurdod Cyhoeddus <i>(gan gynnwys cyfeiriad llawn)</i>	
---	--

Enw'r Ymgeisydd		Uned/Cangen/ Is-adran	
Cyfeiriad Llawn			
Manylion Cyswllt			
Enw'r Ymchwiliad/Gweithgarwch (os yw'n berthnasol)			
Rhif Adnewyddu			

Manylion yr adnewyddiad:

1. Rhifau adnewyddu a dyddiadau unrhyw adnewyddiadau blaenorol.	
Rhif Adnewyddu	Dyddiad

2. Rhowch fanylion unrhyw newidiadau sylweddol i'r wybodaeth a gafodd ei nodi yn yr awdurdodiad blaenorol.

3. Rhowch fanylion pam mae angen parhau â'r awdurdodiad, gan gynnwys manylion unrhyw weithgarwch y mae'r ffynhonnell wedi'i gynnal.

4. Eglurwch pam mae gweithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell yn parhau i fod yn gymesur â'r hyn y mae'n ceisio ei gyflawni.

5. Rhowch fanylion sut mae'r ffynhonnell wedi cael ei defnyddio yn y cyfnod ers cymeradwyo awdurdodiad neu ers adnewyddu diweddaraf yr awdurdodiad.

6. Rhestrwch y gweithgarwch y mae'r ffynhonnell wedi'i gyflawni yn ystod y cyfnod yna a'r wybodaeth y mae wedi'i chaffael wrth ei defnyddio neu drwy ei gweithgarwch.

--

7. Rhowch fanylion canlyniadau adolygiadau rheolaidd o ddefnyddio'r ffynhonnell.

--

8. Rhowch fanylion yr adolygiad o'r asesiad risg ar ddiogelwch a lles defnyddio'r ffynhonnell.

--

9. Manylion yr Ymgeisydd

Enw (llythrennau bras)		Rhif Ffôn:	
Gradd/Rôl		Dyddiad	
Llofnod			

10. Sylwadau'r Swyddog Awdurdodi. Rhaid cwblhau'r blwch yma

--

11. Datganiad y Swyddog Awdurdodi. Dylai'r awdurdodiad nodi ffugenw neu gyfeirnod y ffynhonnell, ond nid ei gwir hunaniaeth.

Rwyf i, [eich enw yma], yn awdurdodi adnewyddu gweithgarwch/defnyddio'r ffynhonnell yn unol â'r hyn sydd wedi'i nodi uchod. Bydd adnewyddiad yr awdurdodiad yma yn para am 12 mis oni bai y caiff ei adnewyddu yn ysgrifenedig. Bydd yr awdurdodiad yma'n cael ei adnewyddu'n rheolaidd er mwyn asesu a oes angen iddo barhau.

Enw (llythrennau bras) Gradd/Rôl.....

Llofnod:..... Dyddiad:

Dyddiad Adnewyddu: Amser: Dyddiad:

Noder: Mae'r adnewyddiad yn dod i rym ar yr amser/y dyddiad y byddai'r awdurdodiad gwreiddiol wedi dod i ben, oni bai am ei adnewyddu.

Enw'r Heddwch rhoi'r Gymeradwyaeth Farnwrol	Ynad sy'n				
Llofnod		Dyddiad amser y Gymeradwyaeth Farnwrol			
Dyddiad ac amser dod i ben [e.e. wedi'i hawdurdodi: 1 Ebrill 2005 - yn dod i ben: 30 Mehefin 2005, 23:59]					

Dyddiad yr adolygiad cyntaf:

**Dyddiad ar gyfer adolygiadau dilynol
o'r awdurdodiad yma:**

Cyfeirnod Gweithgarwch Rhif * (Cyf. Ffeilio)	y	
--	---	--

**RHAN II O DDEDDF RHEOLEIDDIO
PWERAU YMCHWILIO (RIPA) 2000 ("Y Ddeddf")**

**DIDDYMU AWDURDODIAD AR GYFER GWEITHGARWCH NEU DDEFNYDDIO
FFYNHONNELL CUDDWYBODAETH DDYNOL (CHIS)**

Awdurdod Cyhoeddus <i>(gan gynnwys cyfeiriad llawn)</i>	
---	--

Enw'r Ymgeisydd		Uned/Cangen	
Cyfeiriad Llawn			
Manylion Cyswllt			
Ffugenw neu gyfeirnod y ffynhonnell			
Ymchwiliad/Gweithgarwch Enw (os yw'n berthnasol)			

Manylion diddymu:

1. Nodwch y rheswm/rhesymau dros ddiddymu'r awdurdodiad:

--

Cyfeirnod Gweithgarwch Rhif * (Cyf. Ffeilio)	y	
---	----------	--

2. Nodwch beth yw gwerth y ffynhonnell i'r gweithgarwch:

--

3. Nodwch ganlyniad defnyddio'r ffynhonnell:

--

4. Nodwch a ddefnyddiodd y ffynhonnell offer gwyladwriaeth technegol yn rhan o'r gweithgarwch ac, os felly, nodwch pa wybodaeth a gafodd ei chofnodi gan yr offer.

--

5. Datganiad y Swyddog Awdurdodi. Dylai hyn nodi ffugenw neu gyfeirnod y ffynhonnell, ond nid ei gwir hunaniaeth.

Enw (llythrennau bras)		Gradd:	
Llofnod		Dyddiad	

6. Amser a Dyddiad cyfarwyddyd y Swyddog Awdurdodi i ddod â defnyddio'r ffynhonnell i ben.

Dyddiad:		Amser:	
-----------------	--	---------------	--

7. Awdurdodiad wedi'i ddiddymu.	Dyddiad:	Amser:
--	-----------------	---------------

--

Cofnod o Ddefnydd o Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol

Enw'r Ffynhonnell.	
Enw neu Enwau y mae'r ffynhonnell yn/wedi eu defnyddio, lle maen nhw'n hysbys.	
Sut mae'r Awdurdod yn cyfeirio at y ffynhonnell.	
Unrhyw wybodaeth bwysig sy'n gysylltiedig â diogelwch a lles y ffynhonnell.	
Unrhyw asesiad risg wedi'i gynnal mewn perthynas â'r ffynhonnell.	
Dyddiad ac amgylchiadau recriwtio'r ffynhonnell.	.

Y Swyddog sy'n ymwneud â'r ffynhonnell o ddydd i ddydd.	
Y Swyddog sy'n goruchwyllo defnydd y ffynhonnell.	
Y Swyddog sy'n cadw cofnod o ddefnydd y ffynhonnell.	
Unrhyw awdurdod arall sy'n cadw cofnodion.	
Tasgau'r ffynhonnell a'r hyn y bu gofyn iddo ei wneud mewn perthynas â'i weithgarwch yn ffynhonnell. (h.y. dyddiadau a manylion y gweithgarwch)	
Manylion yr holl ymgysylltu neu gyfathrebu rhwng y ffynhonnell a'r unigolyn sy'n gweithredu ar ran yr awdurdod ymchwilio.	
Yr wybodaeth y mae'r awdurdod ymchwilio wedi'i chaffael trwy weithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell o ganlyniad i'r ymgysylltu a'r cyfathrebu uchod	
Yr wybodaeth wedi'i chaffael sy'n cael ei dosbarthu gan yr awdurdod ymchwilio.	

Ffurflen CHIS 5:

**Cyfeirnod Unigryw CHIS
(URN)**

**RHAN II O DDEDDF RHEOLEIDDIO
PWERAU YMCHWILIO (RIPA) 2000 ("Y Ddeddf")**

**ADOLYGIAD O AWDURDODIAD AR GYFER
FFYNHONNELL CUDDWYBODAETH DDYNOL (CHIS)**

Awdurdod Cyhoeddus <i>(gan gynnwys cyfeiriad llawn)</i>	
---	--

Ymgeisydd		Uned/Cangen/ Is-adran	
Cyfeiriad Llawn			
Manylion Cyswllt			
Enw'r Gweithgarwch		Rhif y Gweithgarwch* *Cyf. Ffeilio	
Dyddiad Awdurdodi neu'r Dyddiad Adnewyddu Diwethaf		Dyddiad Dod i Ben yr Awdurdodiad neu'r Adnewyddiad Diwethaf	
		Rhif yr Adolygiad	

Manylion yr Adolygiad:

1. Rhif yr adolygiad a dyddiadau unrhyw adolygiadau blaenorol.	
Rhif yr Adolygiad	Dyddiad

2. Crynodeb o'r ymchwiliad/gweithgarwch hyd yma, gan gynnwys pa wybodaeth sydd wedi'i chaffael a'i gwerth.

--

3. Nodwch pam mae angen parhau i ddefnyddio CHIS.

--

4. Esboniwch sut mae'r gweithgarwch arfaethedig yn parhau i fod yn gymesur â'r hyn y mae'n ceisio ei gyflawni.

--

5. Nodwch fanylion unrhyw achosion o ymyrraeth anuniongyrchol a'r tebygolrwydd o achosion o'r fath yn digwydd eto.

--

6. Nodwch fanylion unrhyw wybodaeth gyfrinachol wedi'i chaffael a'r tebygolrwydd o gaffael gwybodaeth gyfrinachol.

--

Cyfeirnod Unigryw CHIS (URN)	
---------------------------------	--

7. Rhowch fanylion yr adolygiad o'r asesiad risg ar ddiogelwch a lles defnyddio'r ffynhonnell.

--

8. Manylion yr ymgeisydd

Enw (llythrennau bras)		Rhif ffôn	
Gradd/Rôl		Dyddiad	
Llofnod			

9. Sylwadau'r Swyddog Adolygu, gan gynnwys a ddylid parhau â gweithgarwch neu ddefnyddio'r ffynhonnell.

--

10. Datganiad y Swyddog Awdurdodi. Dylai'r awdurdodiad nodi ffugenw neu gyfeirnod y ffynhonnell, ond nid ei gwir hunaniaeth.

Enw (llythrennau bras) Gradd/Rôl.....
Llofnod:..... Dyddiad
Dyddiad yr adolygiad nesaf:

ASESIAD RISG O WEITHGARWCH A DEFNYDDIO FFYNHONNELL**Cyffredinol**

Rhaid i'r rheolwr ddangos tystiolaeth a chwblhau pob agwedd ar yr asesiad risg yn bersonol. Rhwng sylwadau ar y berthynas rhwng y sawl sy'n trin y ffynhonnell a'r ffynhonnell. Er enghraifft, a oes gyda'r sawl sy'n trin y ffynhonnell y sgiliau angenrheidiol i reoli gofynion y ffynhonnell o ddydd i ddydd? Pa drefniadau sydd ar waith er mwyn i'r ffynhonnell gysylltu â'r sawl sy'n ei thrin ac ati? Cofiwch, er bod risg ynghlwm â defnyddio'ch ffynhonnell dydy hyn ddim yn golygu ddylai ef/hi ddim cael ei ddefnyddio/ei defnyddio. Dylech ddadansoddi, cydbwyso, asesu a rheoli'r hyn y mae'r ffynhonnell yn ei wneud.

Asesiad y risg: Uchel/Canolig/Isel

Risgiau i'r Cyngor a'r Gymuned

Asesiad y risg: Uchel/Canolig/Isel

Gwybodaeth

Ffynhonnell

Y sawl sy'n trin y ffynhonnell a Rheolwr y ffynhonnell

Maes Gwasanaeth y Cyngor

Cyhoeddus

Risgiau Corfforol

Asesiad y risg: Uchel/Canolig/Isel

Gwybodaeth

Ffynhonnell

Y sawl sy'n trin y ffynhonnell a Rheolwr y ffynhonnell

Maes Gwasanaeth y Cyngor

Cyhoeddus

Risgiau Seicolegol

Asesiad y risg: Uchel/Canolig/Isel

Ffynhonnell

Y sawl sy'n trin y ffynhonnell a Rheolwr y ffynhonnell

Maes Gwasanaeth y Cyngor

Cyhoeddus

Risgiau Cyfreithiol

Asesiad y risg: Uchel/Canolig/Isel

Gwybodaeth

Ffynhonnell

Y sawl sy'n trin y ffynhonnell a Rheolwr y ffynhonnell

Maes Gwasanaeth y Cyngor

Cyhoeddus

Risgiau Economaidd

Asesiad y risg: Uchel/Canolig/Isel

Gwybodaeth

Ffynhonnell

Maes Gwasanaeth y Cyngor

Cyhoeddus

Risgiau Moesol

Asesiad y risg: Uchel/Canolig/Isel

Gwybodaeth

Ffynhonnell

Y sawl sy'n trin y ffynhonnell a Rheolwr y ffynhonnell

Cyhoeddus

Maes Gwasanaeth y Cyngor

Risgiau Rheoli

Asesiad y risg: Uchel/Canolig/Isel

ATODIAD 6

FFURFLENNI CYMERADWYAETH FARNWROL (SAESNEG YN UNIG)

Ffurflen JA1: Cais am Gymeradwyaeth Farnwrol.

Ffurflen JA2: Ffurflen Gorchymyn Cymeradwyaeth Farnwrol.

**Application for judicial approval for authorisation to obtain or disclose communications data, to use a covert human intelligence source or to conduct directed surveillance.
Regulation of Investigatory Powers Act 2000 sections 23A, 23B, 32A, 32B. FORM JA1**

Local authority: Rhondda Cynon Taff County Borough Council

Local authority department:

Offence under investigation:

Address of premises or identity of subject:

Covert technique requested: (tick one and specify details)

Communications Data ☐

Covert Human Intelligence Source ☐

Directed Surveillance ☐

Summary of details

Note: this application should be read in conjunction with the attached RIPA authorisation/RIPA application or notice.

Investigating Officer

Authorising Officer/Designated Person:

Officer(s) appearing before JP:

Address of applicant department:

Contact telephone number:

Contact email address (optional):

Local authority reference:

Number of pages:

Order made on an application for judicial approval for authorisation to obtain or disclose communications data, to use a covert human intelligence source or to conduct directed surveillance. Regulation of Investigatory Powers Act 2000 sections 23A, 23B, 32A, 32B.

FORM JA2

Magistrates' court:

Having considered the application, I (tick one):

- ☐ am satisfied that there are reasonable grounds for believing that the requirements of the Act were satisfied and remain satisfied, and that the relevant conditions are satisfied and I therefore approve the grant or renewal of the authorisation/notice
- ☐ refuse to approve the grant or renewal of the authorisation/notice
- ☐ refuse to approve the grant or renewal and quash the authorisation/notice

Notes:

Reasons:

Signed:

Date:

Time:

Full name:

Address of magistrates' court: